

Biroul permanent al Senatului
Nr. 99 / 25.02.2026

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

**referitor la proiectul de Ordonanță de urgență
privind adoptarea unor măsuri pentru creșterea capacității
financiare a unităților administrativ-teritoriale precum și pentru
modificarea și completarea unor acte normative**

Analizând proiectul de Ordonanță de urgență privind adoptarea unor măsuri pentru creșterea capacității financiare a unităților administrativ-teritoriale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 25 din 24.02.2026 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D122/24.02.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezentul proiect are ca obiect de reglementare adoptarea unor măsuri pentru creșterea capacității financiare a unităților administrativ-teritoriale, precum și modificarea și completarea unor acte normative.

Potrivit Notei de fundamentare, demersul legislativ vizează „unele măsuri fiscal-bugetare și are drept scop creșterea capacității financiare a unităților administrativ-teritoriale în vederea consolidării sustenabilității financiare a României prin limitarea cheltuielilor unităților administrativ-teritoriale și creșterea veniturilor astfel încât finanțarea

categoriilor de servicii publice destinate cetățenilor să se poată susține din fonduri publice. Pentru atingerea scopului este necesar să fie instituite o serie de măsuri, astfel încât să se asigure respectarea angajamentelor asumate de România în ceea ce privește încadrarea în ținta de deficit bugetar, fiind necesară atât diminuarea unor cheltuieli de funcționare ale instituțiilor și autorităților publice centrale și locale, cât și o creștere a veniturilor bugetare ale unităților administrativ-teritoriale”.

Precizăm că prezentul proiect reprezintă forma refăcută a proiectului transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 24 din 24.02.2026 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D119/24.02.2026, pentru care a fost emis Avizul favorabil cu observații și propuneri nr. 155/24.02.2026, observațiile formulate în avizul sus-menționat nefiind însușite de către inițiator.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Potrivit Notei de fundamentare, urgența reglementării este determinată, printre altele, de „caracterul obiectiv, cuantificabil și imediat al riscurilor bugetare și administrative identificate, care nu pot fi înlăturate prin procedura obișnuită de legiferare, având în vedere durata acesteia și efectele negative ireversibile care s-ar produce în lipsa unei intervenții normative urgente”, precum și de faptul că „neadoptarea prezentelor măsuri în regim de urgență ar conduce la menținerea blocajelor administrative și fiscale, la diminuarea capacității efective de implementare a investițiilor la nivel local, la accentuarea riscurilor bugetare și la afectarea accesului colectivităților locale la servicii publice de calitate, impactul socioeconomic fiind unul negativ”.

4. Referitor la **obiectul de reglementare** al proiectului, menționăm că, indiferent de modalitatea de legiferare aleasă, la elaborarea oricărui act normativ trebuie respectate dispozițiile art. 14 din Legea nr. 24/2000, republicată cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ, iar un act normativ poate cuprinde reglementări și din alte materii **conexe** numai în măsura în care sunt indispensabile realizării scopului urmărit prin acest act. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în **Decizia nr. 61/2020** că *„o lege nu poate viza decât un singur domeniu de reglementare, precum și domenii aflate în conexitate directă cu acesta”*.

Or, din analiza conținutului proiectului, constatăm că dispozițiile art. 14 din Legea nr. 24/2000, cu modificările și completările ulterioare, sunt încălcate, prin eterogenitatea proiectului, care conține reglementări

în materii diferite, **fără conexitate directă** între dispozițiile care reglementează diferitele domenii.

Menționăm că, în jurisprudența sa, de exemplu, prin **Decizia nr. 30/2016**, Curtea Constituțională a reținut că *„deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea a constatat că prin reglementarea acestora au fost impuse o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară”*.

5. Cu titlu preliminar, semnalăm că o mare parte dintre soluțiile legislative preconizate prin prezentul proiect afectează drepturi fundamentale, respectiv dreptul la muncă, dreptul la liberă circulație, dreptul de proprietate, dreptul la protecția persoanelor cu handicap, dreptul la protecția copiilor și dreptul la un nivel de trai decent, așa cum vom arăta în cele ce urmează, motiv pentru care, în vederea asigurării respectării prevederilor art. 53 și 115 alin. (6) din Constituție, nu pot fi promovate prin ordonanță de urgență, ci doar prin lege. În acest context, precizăm că la paragraful 80 din Decizia nr. 157/2020, Curtea Constituțională a statuat că *„restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale nu poate fi realizată decât printr-o lege, ca act formal al Parlamentului”*.

În mod special, având în vedere amploarea intervențiilor care vizează statutul funcționarului public, precizăm că raportul de serviciu al funcționarului public este un raport juridic de muncă, iar nașterea, desfășurarea și stingerea unui asemenea raport presupun exercitarea dreptului fundamental la muncă, motiv pentru care toate măsurile prin care se intervine asupra unor norme ce vizează viața unui raport de serviciu, prin diminuarea drepturilor și garanțiilor prevăzute de lege lata în Codul administrativ pentru funcționarii publici, reprezintă chiar afectări ale dreptului fundamental la muncă. Observația este valabilă și pentru raportul de muncă al personalului contractual.

Atragem atenția asupra faptului că, deși Codul administrativ a fost adoptat sub forma unei ordonanțe de urgență, măsuri precum cele precizate la paragraful anterior prin care se afectează dreptul fundamental la muncă nu pot fi promovate prin alt act normativ decât legea ca act al Parlamentului, respectând prevederile art. 115 alin. (6) coroborate cu art. 53 din Constituție.

Totodată, semnalăm că măsurile preconizate prin prezentul proiect de ordonanță de urgență sunt de natură a încălca prevederile art. 115 alin. (6) din Constituție, afectând regimul instituțiilor fundamentale ale statului.

Astfel, precizăm că, în Decizia nr. 55/2014, Curtea Constituțională a reținut că:

„3.4. În jurisprudența sa, Curtea a stabilit că «sunt instituții fundamentale ale statului acelea reglementate expres de Constituție, în mod detaliat ori măcar sub aspectul existenței lor, în mod explicit sau doar generic (instituțiile cuprinse în titlul III din Constituție, precum și autoritățile publice prevăzute în alte titluri ale Legii fundamentale)» (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.257 din 7 octombrie 2009). Așadar, instituțiile fundamentale ale statului au «statut constituțional» (Decizia nr. 104 din 20 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 6 februarie 2009).

Astfel, Curtea a considerat că sunt instituții fundamentale ale statului, spre exemplu, Curtea de Conturi (Decizia nr. 544 din 28 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 568 din 30 iunie 2006, sau Decizia nr. 1.555 din 17 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 916 din 28 decembrie 2009), Președintele României (Decizia nr. 1.133 din 27 noiembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 851 din 12 decembrie 2007), Consiliul Superior al Magistraturii (Decizia nr. 1.133 din 27 noiembrie 2007 sau Decizia nr. 230 din 9 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 12 iunie 2013), Înalta Curte de Casație și Justiție (Decizia nr. 104 din 20 ianuarie 2009), Consiliul Suprem de Apărare a Țării (Decizia nr. 1.008 din 7 iulie 2009), ministerele și celelalte organe ale administrației publice (Decizia nr. 1.257 din 7 octombrie 2009), Ministerul Public (Decizia nr. 297 din 23 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 18 mai 2010), consiliile locale, primarii și consiliile județene (Decizia nr. 1.105 din 21 septembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 684 din 8 octombrie 2010) sau Curtea Constituțională (Decizia nr. 738 din 19 septembrie 2012).

4.2. Așadar, actul normativ criticat vizează atât autoritățile administrației publice locale, cât și instituțiile și autoritățile publice din subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea Guvernului ori a ministerelor. Aceste autorități sunt prevăzute la art. 116 - 117 și art. 120 - 123 din Constituție, fiind deci instituții fundamentale ale statului.

4.4. În schimb, măsurile prevăzute la art. 2 și art. 3 alin. (1) din ordonanța de urgență sunt de natură a afecta regimul autorităților administrației publice centrale și locale.

Curtea reține faptul că art. 2 prevede o reducere a numărului total de posturi și, printr-o normă de trimitere cuprinsă în același text, interpretul normei află la care dintre autoritățile publice se referă această reducere și care este nivelul procentual al acestei reduceri. Astfel, norma de trimitere se referă la anexa nr. 2 la ordonanța de urgență, care prevede o reducere cu 4% a posturilor ocupate la: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Economiei, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice, Ministerul Sănătății, Ministerul Transporturilor și Secretariatul General al Guvernului.

În primul rând, într-o bună tehnică legislativă, cuantumul procentual al reducerii și autoritățile publice vizate de reducere trebuiau prevăzute în cuprinsul ipotezei normative a art. 2 din ordonanța de urgență. Potrivit art. 57 alin. (3) și (5) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, cu modificările și completările ulterioare, anexa trebuie «să se refere exclusiv la obiectul determinat prin textul de trimitere», iar titlul său «cuprinde exprimarea sintetică a ideii din textul de trimitere». Or, în cazul de față, cele cuprinse în anexă sunt mai mult decât o simplă concretizare a textului de trimitere din moment ce se dispune, mai ales, cu privire la cuantumul procentual al reducerii posturilor ocupate.

În al doilea rând, nu se definesc criterii pentru a opera această reducere - nota finală de la anexa nr. 2 la ordonanța de urgență menționând, lapidar, că «ordonatorii principali de credite ai instituțiilor prevăzute în prezenta anexă stabilesc numărul de posturi care se reduc în aparatul propriu și/sau în instituțiile și autoritățile din subordine, sub autoritate, în coordonare sau finanțate prin bugetul acestora, în conformitate cu analizele proprii, astfel încât să reflecte reducerea cu 4% a numărului total de posturi ocupate». Așadar, ordonatorii principali de credite, în mod discreționar, pot desființa posturi ocupate, din moment ce actul normativ criticat nu prevede criterii/condiții în acest sens.

De altfel, atunci când s-au desființat posturi ocupate au fost menționate explicit și criteriile avute în vedere pentru încetarea raporturilor de muncă sau de serviciu ale personalului [a se vedea, în acest sens, art. 6 alin. (5) și (6) din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 9 noiembrie 2009].

În al treilea rând, o atare reducere este de natură să afecteze capacitatea administrativă și funcționarea autorităților publice și prin elementul discreționar care intervine în luarea deciziei de desființare a anumitor posturi. De asemenea, în mod evident, sunt afectate structura organizatorică și numărul personalului în funcție ale acestor instituții fundamentale ale statului.

Curtea mai reține că ori de câte ori au fost operate măsuri de reducere a personalului aflat în funcție, aceasta s-a făcut prin lege [a se vedea Legea nr. 329/2009]. De asemenea, este inexactă susținerea Guvernului cu privire la faptul că modificarea structurilor funcționale ale unităților prevăzute la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2013 a fost reglementată și anterior adoptării acestui act prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 229/2008 privind măsuri pentru reducerea unor cheltuieli la nivelul administrației publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 5 ianuarie 2009, întrucât acest act normativ nu a adus o soluție legislativă nouă, ci a prevăzut doar respectarea celei existente (care, anterior, din varii motive, a fost ignorată)”.

6. Ca observație de ordin general, părțile dispozitive ale punctelor prin care se aduc intervenții legislative se vor reda potrivit următoarelor modele:

„... La articolul ... alineatele (...) – (...) se modifică și vor avea următorul cuprins:”;

„... La articolul ... alineatul (...), litera ...) se modifică și va avea următorul cuprins:”;

„... La articolul ... alineatul (...), partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:”;

„... La anexa nr. ..., articolul ... se modifică și va avea următorul cuprins:”;

„... La anexa nr. ..., la articolul ..., alineatul (...) se modifică și va avea următorul cuprins:”;

„... La anexa nr. ..., la articolul ... alineatul (...), litera ...) se modifică și va avea următorul cuprins:”;

„... La anexa nr. ..., punctul ... se modifică și va avea următorul cuprins:”;

„... La articolul ..., alineatele (...) și (...) se abrogă.”;

„... La anexa nr. ..., la articolul ... alineatul (...), litera ...) se abrogă.”;

„... După articolul ... se introduce un nou articol, art. ..., cu următorul cuprins:”;

„... La articolul ..., după alineatul (...) se introduce un nou alineat, alin. (...), cu următorul cuprins:”;

„... La articolul ... alineatul (...), partea introductivă și literele ...) și ...) se modifică și vor avea următorul cuprins:”;

„... La anexa nr. ..., după punctul ..., se introduce un nou punct, pct. ..., cu următorul cuprins:”.

De asemenea, precizăm că un element structural nu poate fi modificat și completat prin aceeași dispoziție, astfel cum se regăsește, ca exemplu, la **art. VI pct. 2 și 3** sau la **art. X pct. 1 și 5**.

Precizăm că natura intervenției prin care se redă într-o nouă formă textul actual al unui element de structură existent este strict de modificare chiar și în situația în care la forma actuală se adaugă anumite prevederi. Completarea constă în introducerea unui element structural nou, element care se introduce după un element deja existent.

Tot ca o observație de ordin general, pentru supletea normelor titlul actelor normative la care se face trimitere va fi redat doar la prima lor menționare, cu luarea în considerare a faptului că, proiectul având caracter modificator, observația are relevanță doar pentru referirile din cadrul aceluiași act normativ asupra căruia se intervine, sau în ceea ce privește normele de sine stătătoare ale prezentului proiect.

7. La titlu, deoarece în principal proiectul are un caracter modificator, sugerăm reformularea textului astfel:

„Ordonanță de urgență

pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru adoptarea unor măsuri pentru creșterea capacității financiare a unităților administrativ-teritoriale”.

8. La art. I prin care se propune modificarea și completarea Codului administrativ, semnalăm următoarele:

8.1. La pct. 4, referitor la norma propusă pentru **art. 79¹ alin. (1)**, referirea la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010 se va face astfel: „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice

locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 13/2011, cu modificările și completările ulterioare”.

8.2. La **pct. 5**, referitor la textul propus pentru **art. 81 alin. (3) lit. a)**, pentru claritatea și previzibilitatea normei, semnalăm faptul că expresia „elaborarea **cadrlui strategic și legislativ**” are un caracter mult prea generic.

La **pct. 6**, având în vedere că prin soluția preconizată nu se modifică și partea introductivă a alin. (3) al art. 81, se impune eliminarea acesteia din cadrul textului propus.

Reiterăm această observație pentru toate situațiile similare din proiect când, deși partea introductivă a unei enumerări este redată, în realitate ea nu este modificată.

La **pct. 9**, semnalăm că, deși partea dispozitivă se referă la modificarea doar a lit. a) a alin. (18) al art. 91¹, în realitate se redă și partea introductivă a respectivului alineat, parte care la rândul ei este modificată.

Ca urmare, partea dispozitivă a acestui punct va avea următoarea formulare:

„9. La articolul 91¹ alineatul (1), partea introductivă și litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:”.

La **pct. 11**, la norma propusă pentru art. 91⁷ alin. (1), pentru unitate în exprimare, noțiunea de „Programului prevăzut la art. 91¹ alin. (17)” se va reda sub forma „Programului **multianual** prevăzut la art. 91¹ alin. (17)”.

De asemenea, la **alin. (4)**, pentru claritatea exprimării, sugerăm ca sintagma „acordate prin prezentul Program” să fie înlocuită cu sintagma „acordate prin **respectivul** Program”.

La **alin. (9)**, cu referire la sintagma „cu respectarea criteriilor de performanță prevăzute la art. 91¹ alin. (17)” semnalăm că respectiva normă prevede că „Finanțarea se asigură pe baza unor criterii de performanță transparente care se circumscriu obiectivelor prevăzute la art. 89 alin. (8⁴)”.

Ca urmare, deoarece la art. 91¹ alin. (17) nu sunt stabilite în mod concret care sunt respectivele criterii de performanță, considerăm că sintagma în discuție trebuie reformulată întrucât creează impresia unor criterii de performanță deja stabilite.

Cu referire la **pct. 20 și 21**, deoarece soluțiile preconizate cuprind intervenții legislative de modificare a două alineate ale aceluiași articol, recomandăm comasarea într-un singur punct având următoarea parte dispozitivă:

„.... La articolul 292¹, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

În continuarea se vor reda textele celor două alineate, iar punctele subsecvente se vor renumera.

La **pct. 25**, la norma propusă pentru art. 333 alin. (9) lit. a), cu referire la sintagma „de la nivelul autorităților și instituțiilor prevăzute la art. 332”, semnalăm că la respectivul articol se face referire doar la autorități, nu și la instituții.

La **alin. (11)**, pentru rigoarea redactării, formularea „art. 343 alin. (1) - (3), art. 347 alin. (1) lit. a), b), d) – f) și art. 347 alin. (2) a), b), d) – f)” se va reda sub forma „art. 343 alin. (1) - (3) și art. 347 alin. (1) lit. a), b), d) – f) și alin. (2) lit. a), b), d) – f)”.

Având în vedere că prin actualele **pct. 26 - 28** se propun intervenții legislative prin care se modifică substanțial art. 358, care are în structura sa actualmente doar 3 alineate, recomandăm comasarea într-un singur punct, care să modifice integral articolul respectiv, având următoarea parte dispozitivă:

„.... Articolul 358 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În continuare se va reda textul integral propus pentru art. 358, iar punctele subsecvente se vor renumera.

La **partea dispozitivă a pct. 28**, în acord cu rigorile normative, cifra „4”, din contextul „4 noi alineate”, trebuie redată sub forma „patru”.

În textul prevăzut pentru **art. 358 alin. (6)**, pentru unitate terminologică cu norma de trimitere la alin. (4), exprimarea „autorității publice locale” trebuie să fie redată sub forma „autorității administrației publice locale”, observația având aplicabilitate generală.

La **alin. (7) al aceluiași articol**, indicăm că redactarea „.... În baza hotărârii Guvernului, ...” este eliptică, întrucât pentru eficiență conturare juridică, dar și precizie, aceasta ar trebui să fie complinită cu un text de trimitere, posibil, să fie vorba de hotărârea Guvernului prevăzută la *alin. (1)*.

La **pct. 29**, în textul prevăzut pentru **art. 358¹ alin. (4)**, pentru rațiune de suplețe cât și de exigență de tehnică legislativă, propunem eliminarea abrevierii „alin.”, antepusă numeralului „(2)”, observație relevantă pentru toate situațiile asemănătoare.

La **alin. (6)**, pentru concizie și rigoare normativă în exprimare, construcția „conform alin. (1) și alin. (2)”, va fi scrisă „potrivit dispozițiilor alin. (1) și (2)”.

De asemenea, specificăm că formularea „atrage după sine plata accesoriilor prevăzute de lege” nu prezintă un caracter accesibil și predictibil, deoarece nu este indicată reglementarea tangență domeniului vizat.

Un caz similar, întâlnim și în textul prevăzut pentru **alin. (7)**, pentru construcția „le sunt aplicabile prevederile legale în vigoare cu privire la administrarea, colectarea, încasarea și executarea creanțelor bugetare”, caz în care, ar trebui citate, cu titlu exemplificativ, atât actul/actele normativ/e cât și normele legislative conexe în materia referită.

La **partea dispozitivă a pct. 30**, pentru considerațiune de ordin normativ, mențiunea „alin. (2¹) – (2²)” se impune a fi redată sub formatul „alin. (2¹) și (2²)”.

La **pct. 31**, la textele preconizate pentru **art. 374²**, denumit „*Exercitarea raporturilor de serviciu pe bază de mandat*”, semnalăm că, în actuala redactare, soluțiile legislative propuse nu pot fi promovate, după cum vom arăta în cele ce urmează.

Astfel, în ceea ce privește soluția legislativă prin care se propune ca funcțiile publice din categoria înalților funcționari publici din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 369 lit. a) să fie exercitate pe durata unui mandat de 3 ani, care poate fi reînnoit o singură dată pentru aceeași funcție și în cadrul aceleiași instituții, semnalăm că, de fapt, se urmărește transformarea funcțiilor publice din categoria înalților funcționari publici din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 369 lit. a) din funcții publice pe durată nedeterminată în funcții publice pe durată determinată.

În primul rând, precizăm că, odată cu promovarea concursului și emiterea ordinului de numire, de regulă, **raportul de serviciu al funcționarului public și implicit al înalților funcționari publici, este un raport pe perioadă nedeterminată**, iar prin soluția legislativă preconizată se aduce atingere principiului supremației Constituției și a legilor, prevăzut la art. 1 alin. (5), în componenta referitoare la **principiul securității raporturilor juridice**, exprimat și în **principiul stabilității în exercitarea funcției publice**, prevăzut la art. 373 lit. i) din Codul administrativ, și se afectează **dreptul fundamental la muncă**, prevăzut la art. 41 din Constituție, deoarece, în mod nejustificat, raporturile de serviciu ale înalților funcționari publici vor deveni raporturi de serviciu pe perioadă determinată, iar înalții funcționari publici nu vor putea continua desfășurarea raportului de serviciu pe durată nedeterminată și în cadrul aceleiași instituții (aspecte pe care le-au avut în vedere la momentul participării la concurs) peste

durata stabilită în proiect. Precizăm că, în cazul în care concursul ar fi fost organizat pentru o funcție publică pe durată determinată, este foarte posibil ca persoanele respective să nu fi dorit să participe. În plus, prin participarea la concursul pentru ocuparea funcției publice din categoria înalților funcționari publici, persoanele respective nu au putut participa la alte concursuri pentru ocuparea unor funcții publice pe durată nedeterminată.

În al doilea rând, este diminuat rolul înalților funcționari publici, care, potrivit art. 394 alin. (1) din Codul administrativ, este de a realiza managementul de nivel superior în autoritățile și instituțiile publice și, totodată, este afectată calitatea serviciului public și eficiența autorităților și instituțiilor publice, **deoarece nu va mai exista continuitate în activitatea desfășurată de aceștia.**

De asemenea, precizăm că interesul pentru această categorie de funcții publice va scădea, limitându-se, totodată, posibilitatea selectării celor mai competente persoane.

Referitor la principiul stabilității în exercitarea funcției publice, precizăm că, în considerentele Deciziei nr. 414/2010, Curtea Constituțională a constatat că, „astfel cum a stabilit prin Decizia nr. 1.039 din 9 iulie 2009 (...), «unul dintre principiile care stau la baza dreptului la muncă este **stabilitatea raporturilor juridice** care iau naștere odată cu încheierea contractului individual de muncă, acest principiu decurgând din obligația statului de a crea cadrul legislativ menit să asigure salariaților siguranța și garanția păstrării locului de muncă»”. Acest considerent de principiu **își găsește aplicabilitatea, mutatis mutandis, și în raport cu funcționarii publici.**

De asemenea, precizăm că, la paragraful 82 din Decizia Curții Constituționale nr. 724/2024, s-a reținut că „prin Decizia nr. 404 din 10 aprilie 2008 (...), Curtea Constituțională a reținut că, deși **principiul stabilității/securității raporturilor juridice** nu este în mod expres consacrat de Constituția României, acest principiu se deduce atât din prevederile art. 1 alin. (3), potrivit cărora România este stat de drept, democratic și social, cât și din preambulul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa. În legătură cu acest principiu, instanța de la Strasbourg a reținut că **«unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice»** [Hotărârea din 6 iunie 2005, pronunțată în Cauza Androne împotriva României, Hotărârea din 7 octombrie 2009, pronunțată în Cauza Stanca Popescu împotriva României]. Curtea europeană a mai statuat că, «odată ce

Statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență rezonabile pentru a evita pe cât este posibil **insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții**» [Hotărârea din 1 decembrie 2005, pronunțată în Cauza Păduraru împotriva României, Hotărârea din 6 decembrie 2007, pronunțată în Cauza Beian împotriva României]”.

În altă ordine de idei, întrucât norma preconizată vizează doar funcțiile publice din categoria înalților funcționari publici din autorități și instituții publice ale administratiei publice centrale, inclusiv autorități administrative autonome prevăzute de Constituție sau înființate prin lege organică, se creează **premisele instituirii unui tratament juridic diferențiat în cadrul categoriei înalților funcționari publici**, ceea ce înseamnă că soluția propusă aduce atingere principiului nediscriminării, prevăzut la art. 16 din Constituție.

În acest context, precizăm că „principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite”, iar „un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci **trebuie să se justifice rațional**”¹.

Totodată, la **alin. (1)**, precizăm că formularea „mandat de 3 ani, care poate fi reînnoit o singură dată pentru aceeași funcție și în cadrul aceleiași instituții, cumulativ” imprimă normei un caracter lipsit de precizie, dat fiind că nu se înțelege ce s-a dorit a se exprima prin termenul „cumulativ”. Observația este valabilă și pentru **alin. (6)**, referitor la sintagma „mandat de 5 ani, care poate fi reînnoit o singură dată pentru aceeași funcție și în cadrul aceleiași instituții, cumulativ”.

La **alin. (2)**, semnalăm că, în actuala redactare, fiind folosite exprimări precum „La finalizarea mandatelor” și „de regulă, o dată la 3 ani”, norma este neclară și lipsită de predictibilitate, deoarece nu se înțelege momentul la care se realizează acea evaluare multianuală a performanțelor profesionale individuale, la 3 ani de la finalizarea mandatelor, care, potrivit **alin. (1)**, pot fi de 3 ani sau, în cazul reînnoirii, de 6 ani, sau la finalizarea mandatelor și nici care sunt situațiile de excepție de la regula evaluării o dată la 3 ani.

Totodată, norma propusă are caracter incomplet, deoarece nu se precizează care va fi situația juridică a înaltului funcționar public, adică ce se întâmplă cu raportul de serviciu al acestuia între momentul finalizării mandatului și momentul finalizării evaluării multianuale,

¹ paragraful 38 din Decizia Curții Constituționale nr. 460/2017, reiterând cele statuate în Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994.

care, de multe ori, este stabilit în urma admiterii unei acțiuni în instanță prin care se contestă rezultatul evaluării multianuale.

De asemenea, precizăm că exprimarea „se realizează, **de regulă, o dată la 3 ani, o evaluare multianuală** a performanțelor profesionale individuale” este neclară, înțelegându-se că evaluarea „multianuală” s-ar putea realiza și mai devreme de 3 ani, chiar după 1 an (caz în care nu ar mai avea cum să fie multianuală, întrucât ar viza activitatea desfășurată pe parcursul unui singur an sau chiar mai puțin). Totodată, s-ar suprapune peste evaluarea anuală, realizată de alte persoane, înalții funcționari publici fiind evaluați de două ori pentru activitatea desfășurată în aceeași perioadă, rezultatele evaluărilor putând fi chiar și diferite.

În acest context, având în vedere că evaluarea anuală ar fi dublată de una multianuală, s-ar pune la îndoială corectitudinea și obiectivitatea evaluării anuale.

În plus, trebuie observat că fiecare dintre evaluările anuale, respectiv multianuală, în funcție de rezultatul acestora, conduce la acordarea de drepturi sau stabilirea de sancțiuni, uneori putându-se concretiza în eliberarea din funcție, ceea ce înseamnă că persoana care îndeplinește o astfel de funcție publică va fi în permanență preocupată de aceste evaluări mai mult decât de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu atât mai mult cu cât evaluarea multianuală realizată o dată la 3 ani este posibil să se suprapună temporar sau nu cu evaluarea corespunzătoare ultimului an de activitate.

În același timp, semnalăm că norma preconizată la **alin. (2)** nu se corelează cu cea de la **alin. (3)** din proiect, potrivit căreia, după finalizarea mandatelor, înalții funcționari publici sunt supuși obligatoriu mobilității prin rotație, neînțelegându-se ce măsuri se dispun la finalizarea/după finalizarea mandatelor, o evaluare multianuală, mobilitatea prin rotație sau ambele.

Observațiile sunt valabile, în mod corespunzător, și pentru **alin. (7)**, referitor la funcțiile publice de conducere sensibile care se ocupă pe durata unui mandat de 5 ani, ce poate fi reînnoit o singură dată pentru aceeași funcție și în cadrul aceleiași instituții.

La **alin. (3)**, potrivit căruia, după finalizarea mandatelor, înalții funcționari publici sunt supuși obligatoriu mobilității prin rotație, precizăm că, pentru a nu fi afectate drepturile de natură constituțională, mobilitatea prin rotație ar trebui să fie un drept/o opțiune a/al funcționarilor publici, nu o obligație a acestora.

La **alin. (4)**, precizăm că norma propusă aduce atingere principiului egalității de tratament, coroborat cu dreptul fundamental la

muncă, deoarece se creează un privilegiu nejustificat pentru secretarii generali din Instituția Prefectului care ar putea ocupa prin mobilitate prin rotație și funcții publice de conducere prevăzute la alin. (6) doar dacă îndeplinesc condițiile de studii și vechime, fără a susține un concurs prin care să le poată fi evaluată competența pentru a ocupa asemenea posturi.

Observațiile formulate la acest punct cu privire la încălcarea principiului supremației Constituției și a legilor, prevăzut la art. 1 alin. (5), în componenta referitoare **la principiul securității raporturilor juridice**, exprimat și în **principiul stabilității în exercitarea funcției publice**, prevăzut la art. 373 lit. i) din Codul administrativ, a **dreptului fundamental la muncă**, prevăzut la art. 41 din Constituție, și a principiului nediscriminării, prevăzut la art. 16 din Constituție, sunt valabile, în mod corespunzător, și pentru textele proiectului ce vizează **mobilitatea prin rotație** (a se vedea, cu titlu de exemplu, art. 374² alin. (3), art. 394 alin. (2) lit. c), art. 396 alin. (1), art. 396 alin. (3¹), art. 502 alin. (1) lit. h), art. 503, art. 503¹ - 503⁵, art. 519 alin. (1) lit. i), inclusiv anexa nr. 3), *norme privind mobilitatea prin rotație a înalților funcționari publici și a funcționarilor publici de conducere care ocupă funcții sensibile*, care, pe cale de consecință, nu pot fi promovate în forma propusă.

În acest context, precizăm că mobilitatea prin rotație, astfel cum s-a propus a fi reglementată prin prezentul proiect, nu poate îndeplini scopul prevăzut la art. 503 alin. (2) lit. a), acela de a preveni lipsa progresului în dezvoltarea competențelor și de a motiva dezvoltarea competențelor de management necesare pentru funcțiile publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici și categoriei funcționarilor publici de conducere, ci va avea un efect contrar celui scontat, deoarece progresul în dezvoltarea competențelor de management și motivarea de a dezvolta aceste competențe se pot realiza doar atunci când funcționarii publici respectivi au continuitate în activitate, și nu atunci când raporturile acestora de serviciu se modifică periodic, la 3 ani, respectiv la 5 ani, în cazul înalților funcționari publici din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 369 lit. a) și al funcționarilor publici care ocupă funcțiile publice prevăzute la art. 374² alin. (6) modificarea fiind chiar obligatorie.

8.3. La pct. 32, la textul preconizat pentru art. 378¹, denumit *Exercitarea raportului de serviciu cu durata redusă a timpului de muncă la jumătate de normă la nivelul autorităților administrației publice locale*, semnalăm că normele propuse introduc o situație nouă de ocupare a unei funcții publice în baza unui raport de serviciu cu timp

parțial (jumătate de normă) la nivelul autorităților administrației publice locale.

În primul rând, semnalăm că stabilirea unor astfel de situații doar la nivelul autorităților administrației publice locale este de natură să introducă un tratament discriminatoriu pentru funcționarii publici de la nivelul administrației publice centrale, în absența oricărei justificări obiective.

În al doilea rând, raportul de serviciu cu durată redusă a timpului de muncă la jumătate de normă, care face obiectul art. 378¹, este tot un raport un raport de serviciu cu timp parțial așa cum este acesta definit la art. 378 alin. (1) din Codul administrativ nemodificat - raportul de serviciu „exercitat cu durată redusă a timpului de muncă la jumătate de normă” - motiv pentru care varietatea terminologică nu este justificată, generând dubii în interpretare.

Totodată, precizăm că, potrivit prevederilor art. 371 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, coroborate cu art. 5 lit. y) din același act normativ, funcționarii publici desfășoară **activități care implică exercitarea prerogativelor de putere publică**, iar prin întreaga lor activitate, aceștia acționează în condiții de obiectivitate, **profesionalism**, legalitate și imparțialitate pentru îndeplinirea de către autoritățile și instituțiile publice a atribuțiilor prevăzute de lege.

De asemenea, potrivit art. 433 din Codul administrativ, „funcționarii publici au **obligatia de a asigura un serviciu public de calitate** în beneficiul cetățenilor prin **participarea activă** la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, **în scopul realizării competențelor autorităților și ale instituțiilor publice**”, iar „în exercitarea funcției deținute, funcționarii publici au obligația de a avea un **comportament profesionist**, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă pentru a câștiga și a **menține** încrederea publicului în integritatea, imparțialitatea și **eficacitatea autorităților și instituțiilor publice**”, și, din aceste motive, raportul de serviciu nu poate fi exercitat cu durată redusă a timpului de muncă la jumătate de normă în orice situație.

După cum se poate observa și, așa cum a reținut și Curtea Constituțională la paragraful 14 din Decizia nr. 818/2017, „**funcționarul public este subiect al unui raport de serviciu**, care ia naștere, se execută și încetează **în condiții speciale**”.

Din analiza prevederilor art. 378 alin. (1) - (3) din Codul administrativ reiese că raportul de serviciu poate fi exercitat cu durată redusă a timpului de muncă la jumătate de normă doar **exceptional, în**

cazurile expres prevăzute la alin. (2) și numai în baza unei solicitări motivate a funcționarului public, care este aprobată de către persoana ce are competența de numire în funcția publică.

Precizăm că **asigurarea unui serviciu public de calitate presupune**, în primul rând, ca regulă, **continuitate în activitate**, întocmirea unor lucrări de calitate și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu în termenele stabilite de superiorii ierarhici, și doar în mod excepțional, posibilitatea ca un post aferent unei funcții publice să fie ocupat, de exemplu, de unul-doi funcționari publici, care și-ar exercita raportul de serviciu cu durată redusă a timpului de muncă la jumătate de normă (fiecare).

Dacă o asemenea situație nu ar fi doar excepțională, **calitatea lucrărilor întocmite ar scădea foarte mult, atribuțiile de serviciu nu ar mai putea fi îndeplinite la timp, s-ar crea blocaje în activitate, ceea ce ar afecta semnificativ calitatea serviciului public și eficiența autorităților și instituțiilor publice.**

Consecințele ar fi și mai grave, spre exemplu, în cazul în care pe un post aferent unei funcții publice de conducere ar fi încadrați doi funcționari publici, deoarece coordonarea activității corespunzătoare aceluși post ar fi foarte dificil de realizat și inefficientă.

Precizăm că în actuala reglementare, posibilitatea exercitării de către funcționarii publici a raportului de serviciu cu durată redusă a timpului de muncă la jumătate de normă, astfel cum se prevede, de lege lata, la art. 378 din Codul administrativ, are în vedere, în mod corect, specificul activității desfășurate de funcționarii publici și situațiile de excepție în care poate interveni.

La **alin. (2)**, precizăm că norma este lipsită de coerență, deoarece nu ordonatorii de credite îndeplinesc condiții sau se asigură de îndeplinirea acestora în cazul raportului de serviciu cu timp parțial, ci verifică îndeplinirea condițiilor legale prevăzute pentru ocuparea unei funcții publice în baza unui raport de serviciu cu timp parțial.

La **alin. (3)**, semnalăm terminologia juridică improprie atât dreptului administrativ, cât și dreptului muncii, deoarece raportul de serviciu se exercită cu durată normală a timpului de muncă sau cu timp parțial, și nu funcțiile publice, funcțiile publice fiind ocupate, nu exercitate.

Pe de altă parte, semnalăm că funcția publică prin exercitarea unui raport de serviciu cu durată normală a timpului de muncă sau cu timp parțial nu înseamnă că funcția publică ocupată se transformă sau s-ar putea transforma în funcție de durata exercitării raportului de muncă. Funcția publică definitivă rămâne aceeași și în situația în care este

ocupată de o singură persoană care exercită un raport de serviciu cu durată normală a timpului de muncă, și în situația în care este ocupată de una sau două persoane care exercită raporturi de serviciu cu timp parțial (câte o jumătate de normă).

Prin urmare, textul **alin. (3)** urmează a fi eliminat, iar drept consecință a observațiilor de mai sus, aceeași soluție este valabilă și pentru **alin. (4)**.

La **alin. (5)**, care urmărește a institui cumulul în materia raporturilor de serviciu, în primul rând, semnalăm că soluția legislativă preconizată contravine chiar noțiunii de „funcție publică” și accepțiunii noțiunii de „funcționar public” prevăzută la art. 371 alin. (1) din Codul administrativ, respectiv „este persoana numită, în condițiile legii, într-o funcție publică”, exercitând prerogativele de putere publică specifice acelei funcții. Faptul că o persoană poate exercita un singur raport de serviciu, deci poate ocupa o singură funcție publică, este întărit de principiile prevăzute la art. 373 din Codul administrativ, care stau la baza exercitării funcției publice, având în vedere în mod special principiul imparțialității și obiectivității, principiul responsabilității și principiul stabilității.

În ceea ce privește reglementarea actuală a ocupării unei funcții publice prin exercitarea unui raport de serviciu cu timp parțial, semnalăm că situațiile prevăzute sunt restrânse la un număr de trei și constituie chiar situații de excepție justificate de la regula exercitării raportului de serviciu cu durată normală a timpului de muncă. Astfel, la **art. 378 alin. (2) lit. a)**, este prevăzut cazul exercitării raportului de serviciu cu timp parțial „pentru funcțiile publice de execuție pentru motive familiale sau personale temeinice”, subliniind că este vorba doar de funcții publice de execuție și că o astfel de exercitare ar avea caracter temporar atât timp cât subzistă motivele familiale sau personale temeinice.

La **lit. b)** este prevăzut cazul „emiterii unei decizii medicale asupra **capacității de muncă de invaliditate de gradul III**, la solicitarea funcționarului public, în măsura în care funcționarul public solicită și conducătorul autorității sau instituției publice consideră că acesta **își poate îndeplini atribuțiile aferente funcției publice** pe care o deține cu durată redusă a timpului de muncă ori că fișa postului poate fi modificată în sensul reducerii cu până la 50% a atribuțiilor și redistribuirii sarcinilor, **fără ca aceasta să afecteze buna funcționare a structurii** în care își desfășoară activitatea și dispune continuarea activității cu durată redusă a timpului de muncă la jumătate de normă”.

Este evident că acest caz dă expresie principiului constituțional de asigurare a protecției persoanei cu handicap, prevăzut la art. 50 din Legea fundamentală, statul având obligația să asigure realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament ale handicapului, în vederea participării efective a persoanelor cu handicap în viața comunității. Prin urmare, situația prevăzută la lit. b) nu este stabilită prin raportare la anumite categorii de funcții publice, ci exclusiv prin raportare la existența unei persoane cu handicap (o invaliditate de gradul III), pentru care statul este obligat să-i asigure protecția.

Lit. c) vizează cazul funcționarului public, care conform art. 517 alin. (2), solicită, cu 2 luni înainte de data îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, menținerea în funcția publică deținută maximum 3 ani peste vârsta standard de pensionare, și se aplică doar dacă acesta își poate îndeplini atribuțiile aferente funcției publice pe care o deține cu durată redusă a timpului de muncă sau dacă fișa postului poate fi modificată în sensul reducerii cu până la 50% a atribuțiilor și redistribuirii sarcinilor, fără ca aceasta să afecteze buna funcționare a structurii în care își desfășoară activitatea.

Totodată, semnalăm că, potrivit art. 378 alin. (4) din Codul administrativ, funcționarii publici care exercită o funcție publică în baza unui raport de serviciu cu timp parțial, în condițiile prevăzute la alin. (1) - (3), **au aceleași drepturi și îndatoriri ca funcționarii publici care exercită o funcție publică cu durată normală a timpului de muncă, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.**

Una dintre îndatoririle funcționarilor publici vizează, potrivit art. 445 din Codul administrativ, respectarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților.

Totodată, precizăm că, potrivit art. 94 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției:

„(1) Calitatea de funcționar public este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții publice sau calități decât cea în care a fost numit, precum și cu funcțiile de demnitate publică.

(2) Funcționarii publici nu pot deține alte funcții și nu pot desfășura alte activități, remunerate sau neremunerate, după cum urmează:

a) în cadrul autorităților sau instituțiilor publice;

b) în cadrul cabinetului demnitarului, cu excepția cazului în care funcționarul public este suspendat din funcția publică, în condițiile legii, pe durata numirii sale;

c) în cadrul regiilor autonome, societăților comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ din sectorul public;

d) în calitate de membru al unui grup de interes economic”.

La **alin. (7)** este prevăzută, de asemenea, în mod incorect din punctul de vedere al dreptului administrativ și al dreptului muncii, numirea „în funcții publice cu timp parțial la jumătate de normă”, ca urmare a promovării selecției organizate la nivelul autorității publice sau al unei alte autorități a administrației publice locale sau instituții publice subordonate, selecție care, potrivit alin. (8), ar urma să fie aprobată prin proceduri interne.

Precizăm că, potrivit paragrafului 14 din Decizia Curții Constituționale nr. 818/2017, *„elementele esențiale referitoare la nașterea (...) raporturilor de serviciu ale unui funcționar public se referă în mod intrinsec la statutul acestuia”*, iar conform art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, trebuie reglementate **prin lege organică**, nu prin acte normative infralegale.

Drept consecință a celor de mai sus, orice altă normă din cuprinsul prezentului proiect care se referă la exercitarea raportului de serviciu cu durată redusă a timpului de muncă urmează a fi modificată conform celor mai sus exprimate sau eliminată, după caz.

Sub rezerva celor de mai sus, din punct de vedere al tehnicii legislative, precizăm următoarele:

La **pct. 32**, aflându-ne în prezența unei părți dispozitive ce are în vedere introducerea unui nou articol, pentru o facilă identificare și în acord cu tehnica legislativă, forma abreviată „**Art. 378¹**” trebuie inserată în fața denumirii marginale a articolului.

În textul prevăzut pentru **art. 378¹ alin. (1) partea introductivă**, pentru corelare deplină cu norma de trimitere la *art. 385 alin. (3)*, propunem inserarea termenului „**locale**”, după redactarea „... Funcțiile publice”.

La **alin. (4)**, pentru îmbunătățire redacțională, propunem scrierea enunțului „în condițiile alin. (3)”, după cum urmează: „în condițiile **prevăzute la alin. (3)**”, iar, pentru aceeași rațiune, în loc de „potrivit alin. (3)”, va figura „potrivit **dispozițiilor alin. (3)**”, observații ce au un caracter general.

La **teza finală**, pentru argument de exprimare conformă stilului normativ, construcția „prevederile alin. (3) și (4) de la art. 518 se aplică

în mod corespunzător.”, trebuie să fie scrisă „**prevederile art. 518 alin. (3) și (4)** se aplică în mod corespunzător”.

La **alin. (8)**, relevăm că expresia „**cel puțin**”, conferă normei un caracter ambiguu în interpretarea sa, prin ineficiența conturării integrale a conceptului juridic exprimat în cuprinsul acesteia; propunem revederea și reconsiderarea aspectului sesizat.

8.4. La **pct. 33**, la textul propus pentru **art. 379**, denumit „*Ocuparea unei funcții publice în baza unui raport de serviciu cu timp parțial*”, precizăm că acest articol și în forma *de lege lata*, și în forma *de lege ferenda* are aceeași denumire marginală cu cea a **art. 378**, respectiv „*Ocuparea unei funcții publice în baza unui raport de serviciu cu timp parțial*”, contrar exigențelor de tehnică legislativă.

În ceea ce privește conținutul *de lege ferenda* al **art. 379**, semnalăm că, prin folosirea trimiterii imprecise „în condițiile legii”, textul este lipsit de predictibilitate, deoarece lasă a se înțelege că există în legislație și alte situații de exercitare a raportului de serviciu în aceste condiții, dar acestea nu se cunosc.

8.5. În ceea ce privește **părțile dispozitive ale pct. 37 și 38**, întrucât ambele privesc soluții legislative în exclusivitate de modificare aduse asupra aceluiasi element structural, pentru simplificarea actului normativ, propunem conexarea lor într-una singură, în următoarea redactare:

„**37.** La articolul 396, denumirea marginală și alineatul (1), se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

Drept urmare, punctele subsecvente actualului **pct. 37** trebuie să fie renumerotate în mod corespunzător.

8.6. La **pct. 41**, referitor la **art. 397¹**, intitulat „*Modalitatea de exercitare a mandatului înalților funcționari publici*”, semnalăm că textul propus pentru **alin. (5)** se referă la evaluarea multianuală a performanțelor profesionale individuale ale înalților funcționari publici prevăzută la **art. 398²**, aspectul vizat, adică modul de realizare a evaluării multianuale, necesitând a fi reglementat în cuprinsul **art. 398²**.

La **alin. (7) și (8)**, textele propuse sunt lipsite de predictibilitate în ceea ce privește motivele de oportunitate sau legalitate care pot conduce la refuzarea aprobării planului de management propus de înaltul funcționar public de către conducătorul autorității sau instituției publice, dat fiind că, pentru respectarea prevederilor constituționale referitoare la statutul funcționarilor publici, aspectele care pot fi în măsură să afecteze desfășurarea raportului de serviciu al funcționarului public trebuie stabilite la nivel de lege organică, iar asemenea motive

de oportunitate sau legalitate ar trebui prevăzute chiar în Codul administrativ.

De asemenea, referitor la soluțiile legislative potrivit cărora aprobarea planului de management propus de înaltul funcționar public poate fi refuzată o singură dată, motivat, pentru motive de oportunitate, respectiv de legalitate, situație în care înaltul funcționar public are obligația de a reface planul de management al structurii/structurilor funcționale conduse ținând cont de motivarea conducătorului autorității sau instituției publice, respectiv asigurând conformarea acestuia cu dispozițiile legale, precizăm că acestea sunt incomplete deoarece lipsesc informații cu privire la continuarea sau încetarea raportului de serviciu al înaltului funcționar public.

Totodată, semnalăm că nu se prevede nimic referitor la situația în care planul de management este refăcut astfel încât să răspundă motivelor de oportunitate sau legalitate invocate de conducătorul autorității sau instituției publice atunci când a refuzat primul plan de management.

La alin. (9), în primul rând, precizăm că, prin faptul că se instituie o abatere disciplinară care se sancționează cu diminuarea drepturilor salariale, textul are natura unei dispoziții care afectează dreptul fundamental la muncă, intervenind nu printr-un act al Parlamentului (lege) în desfășurarea raportului juridic de muncă al respectivului funcționar. În plus, textul este lipsit de predictibilitate, deoarece nu se prevede nici măcar prin exemplificare ce comportament poate constitui refuz neîntemeiat.

Observațiile precedente sunt valabile pentru textul propus pentru art. 485³ alin. (14) din Codul administrativ și pentru art. XLI alin. (6), precum și pentru toate situațiile similare.

La alin. (15), referitor la situația în care pe durata unui mandat intervin reorganizări ale autorității sau instituției publice sau ale structurii funcționale conduse de înaltul funcționar public, iar această reorganizare determină schimbarea a mai mult de 50% din atribuțiile și responsabilitățile înaltului funcționar public, precizăm că regulile privind evaluarea multianuală a performanțelor profesionale individuale prevăzută la art. 398² nu se pot aplica în mod corespunzător și proporțional pentru perioada de mandat desfășurată, deoarece planul de management așa cum este prevăzut la alin. (1) și (2) ale art. 397¹, elaborat de înaltul funcționar public, cuprinde „indicatori și obiective de performanță individuale pe

care își propun să le atingă pe perioada de 3 ani supusă evaluării multianuale”.

Referitor la textul propus pentru art. 397², semnalăm că atât denumirea sa marginală, cât și textul sunt identice cu cele art. 398 în vigoare și nemodificat prin prezentul proiect, instituind un paralelism legislativ, interzis de art. 16 alin. (1) din Legea nr. 24/2000.

Sub rezerva celor de mai sus, precizăm următoarele:

La pct. 41, în textul prevăzut pentru art. 397¹ alin. (6), pentru unitate redacțională cu dispozițiile anterioare din ansamblul articolului analizat, propunem inserarea cuvântului „funcționale”, în cadrul formulării „Planul de management al structurilor funcționale conduse”.

La alin. (8), în considerarea conceptului normativ, potrivit căruia, actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, propunem reanalizarea și reconsiderarea textului „cu dispozițiile legale”.

De asemenea, pentru cursivitatea normei, propunem ca formularea „..., cu respectarea termenului prevăzut la alin. (1)”, să fie scrisă „..., precum și cu respectarea termenului prevăzut la alin. (1)”.

La alin. (9) teza finală, pentru considerațiune de exigență de tehnică legislativă, norma de trimitere la „articolului 493 alin. (1) și (4)”, va fi scrisă „art. 493 alin. (1) și (4)”.

La alin. (11), pentru corelare cu dispozițiile art. 503¹ alin. (8), la care se face trimitere, propunem înlocuirea substantivului „motivele”, cu termenul „situațiile”.

La alin. (12), în vederea îndreptării unei erori de tehnoredactare, se impune excluderea formei abreviate „art.”, aceasta fiind scrisă de două ori.

8.7. La pct. 42, la textul propus pentru art. 398¹ alin. (2), semnalăm că, spre deosebire de textul *de lege lata*, textul *de lege ferenda* propune verificarea competențelor generale „utilizând cadrele de competențe generale și nivelurile de complexitate aferente, precum și descriptorii și indicatorii comportamentali aferenți competențelor generale stabilite pentru funcțiile publice prevăzute la art. 389, conform art. 17 din anexa nr. 8”, precum și a competențelor specifice, pentru acestea din urmă nefiind precizate elementele în funcție de care se va face verificarea.

8.8. La pct. 43, la textul preconizat pentru art. 398², referitor la evaluarea multianuală a performanțelor profesionale individuale ale înalților funcționari publici, semnalăm că textul de la alin. (1) este incomplet și lipsit de predictibilitate, deoarece se prevede că

acest tip de evaluare se realizează de către comisia de evaluare, fără a se preciza componența acesteia.

La **alin. (3)**, având în vedere că se preconizează a se realiza două tipuri de evaluări ale performanțelor profesionale individuale ale aceleiași persoane, diferențele dintre cele două evaluări, anuală și multianuală, pentru a evita arbitrarul și în considerarea principiului stabilității funcției publice, trebuie în mod neechivoc evidențiate, ca de altfel și consecințele acestora.

La **art. 398³**, intitulat *„Rezultatul evaluării multianuale a performanțelor profesionale individuale ale înalților funcționari publici”*, având în vedere rangul de lege organică al normelor referitoare la evaluarea funcționarilor publici, soluțiile preconizate trebuie completate cu dispoziții referitoare la contestarea acestui rezultat.

8.9. La **pct. 44**, în textul prevăzut pentru **art. 401 alin. (1) lit. s)**, pentru a asigura o redactare adecvată stilului normativ și în concordanță cu rigorile acestuia, propunem ca enunțul „prevăzut la art. 3 din Anexa 11 la Codul administrativ;”, să fie redat sub forma „prevăzut la art. 3 din anexa nr. 11;”.

8.10. La **pct. 46**, la textul propus pentru **art. 485³**, referitor la evaluarea multianuală a performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici de conducere care ocupă funcții sensibile în administrația publică centrală, semnalăm imposibilitatea realizării evaluării în forma preconizată, „de către o comisie de evaluare multianuală, formată din 5 membri, funcționari publici definitiv, numiți în cadrul comisiei de evaluare pentru un mandat de 6 ani prin act administrativ al conducătorului autorității sau instituției publice”, deoarece ar însemna că persoane care ocupă funcții de conducere sensibile ar urma să fie evaluate multianual pentru activitatea desfășurată în exercitarea unor asemenea funcții sensibile de persoane care ocupă funcții de conducere necalificate ca sensibile sau chiar de funcționari publici de execuție.

La **alin. (9) teza I**, semnalăm lipsa de predictibilitate și precizie a textului, dat fiind că nu se precizează nici măcar prin exemplificare situațiile considerate ca motive de oportunitate pentru refuzarea aprobării planului de management propus de funcționarul public.

La **teza a II-a**, cu toate că se prevede obligația refacerii planului de management, soluția este incompletă, neprecizându-se care sunt urmările nerefacerii acestui plan.

La **alin. (10)**, soluția este incompletă, deoarece nu se prevede ce se va întâmpla cu raportul de serviciu al funcționarului public în cazul în care conducătorul refuză aprobarea planului de management.

Sub rezerva celor de mai sus, formulăm următoarele observații și propuneri:

În textul denumirii marginale a **art. 485²**, pentru rigoarea redactării, expresia „prevăzute de art. 385 alin. (3)”, se va scrie „prevăzute la art. 385 alin. (3)”.

În textul prevăzut pentru **art. 485³ alin. (2) teza finală**, pentru inteligibilitatea normei, propunem ca aceasta să aibă următorul conținut: ... Pentru contestarea rezultatului evaluării, dispozițiile art. 20 din anexa nr. 6 se aplică în mod corespunzător”.

La **alin. (7)**, pentru rigoarea redactării, propunem ca sintagma „prevăzuți la 374² alin. (6)” să fie redată sub forma „prevăzuți la **art. 374² alin. (6)**”.

La **alin. (13)**, tot pentru rigoarea redactării, propunem ca sintagma „în condițiile alin. (3) - (5)” să fie scrisă sub forma „în condițiile **prevăzute la alin. (3) - (5)**”.

Această observație este valabilă pentru toate situațiile similare.

La **alin. (14)**, pentru corectitudinea redactării, propunem ca în loc de „articolului 493 alin. (1) ...” să fie scris „**art. 493 alin. (1) ...**”.

La **art. 485⁴ alin. (3)**, pentru suplețea normei, propunem eliminarea abrevierii „art.” din fața trimiterii la „art. 503¹ - 503³”.

La **art. 485⁵ alin. (1)**, pentru claritatea normei, propunem eliminarea termenului „prevăzute” din sintagma „mandatelor prevăzute conform prevederilor ...”.

La **alin. (2)**, din același considerent mai sus arătat, propunem inserarea cuvântului „**dispozițiilor**” în formularea „potrivit art. 374² alin. (6)”.

Totodată, pentru uzitarea unui limbaj juridic consacrat, propunem ca în loc de „3 luni de la primirea cererii” să fie redat textul: „3 luni de la **data primirii cererii**”.

Observația este valabilă pentru toate cazurile similare.

La **alin. (5)**, pentru unitate redacțională, propunem ca formularea „art. 10 din Anexa nr. 11 la Codul administrativ” să fie redată astfel: „art. 10 din **anexa nr. 11**”.

8.11. La **pct. 47**, în textul prevăzut pentru art. 494 alin. (4), pentru corectitudinea redactării, dar și pentru suplețea normei, propunem ca în loc de „art. 396 alin. (2) și alin. (5) - (10)” să fie scris „**art. 396 alin. (2) și (5) - (10)**”.

8.12. La **pct. 50**, la textul propus pentru **art. 503³**, cu toate că denumirea acestuia este „Identificarea funcțiilor publice de conducere pentru care se aplică mobilitatea prin rotație obligatorie”, toate alineatele articolului se referă la funcțiile publice de conducere

sensibile, reglementând accepciunea noțiunii și a modului de stabilire a funcțiilor intrând în această categorie.

La **alin. (1)**, unde este prezentată o definiție a noțiunii de „funcții publice de conducere sensibile”, precizăm că aceasta trebuia să se regăsească, alături de categoria complementară de funcții publice de conducere, în cadrul clasificării funcțiilor publice prevăzute în Capitolul II din Titlul II al Părții a VI-a din Codul administrativ, mai precis la art. 387 (cu denumirea marginală „Clasificarea funcțiilor publice în funcție de nivelul atribuțiilor titularilor acestora”).

Pe de altă parte, semnalăm că definiția propusă la **art. 503³ alin. (1)** este foarte evazivă, nepermițând stabilirea cu precizie a naturii atribuțiilor pe care le presupune fiecare funcție publică de conducere vizată a fi introdusă în categoria celor sensibile.

La **alin. (2)**, pentru respectarea prevederilor art. 16 alin. (3) din Constituție², coroborate cu art. 73 alin. (3) lit. j) din Legea fundamentală, stabilirea funcțiilor publice de conducere sensibile trebuie realizată în funcție de competențele specifice la nivel de lege organică, și nu prin act administrativ al conducătorului autorității sau instituției publice, așa cum se preconizează la **alin. (4)**, pe baza identificării funcțiilor publice specifice existente la nivelul lor, de către „**un grup de lucru**, din care nu fac parte conducătorii autorităților sau instituțiilor publice”, „care poate fi și **un alt grup de lucru** cu sarcini similare, existent la nivelul autorității sau instituției publice”, sau „**un grup de lucru pentru toate autoritățile și instituțiile publice aflate în subordinea, coordonarea sau sub autoritatea proprie**”, a cărei modalitate de „nominalizare” nu este prevăzută prin prezentul proiect. În consecință, nu se cunoaște nici modul în care aceste persoane vor fi selectate, nici dacă sunt sau nu funcționari publici, posibilitatea de a nu aparține corpului funcționarilor publici fiind exclusă, entitățile juridice din mediul privat neavând cum să aibă atribuții de identificare a unor asemenea funcții, deoarece nu întrunesc o condiție esențială, aceea de a exercita prerogative de putere publică, specifice exclusiv funcționarilor publici *lato sensu*.

Prin urmare, toate elementele care permit stabilirea funcțiilor publice de conducere sensibile, precum și identificarea precisă a acestora urmează a fi stabilite la nivel de lege organică, dacă nu în Codul administrativ, într-o altă lege specială. În acest sens, mai aducem un argument constând în lista cuprinzând funcțiile publice prevăzută în

² Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

anexa nr. 5 la Codul administrativ, o reglementare similară existând și în Legea nr. 188/1999.

Având în vedere aspectele menționate mai sus, întregul **art. 503³** trebuie revăzut, în acord cu dispozițiile constituționale invocate.

Sub rezerva celor de mai sus, la **pct. 50**, la norma prevăzută pentru **art. 503¹ alin. (2)**, este de analizat dacă nu sunt încălcate prevederile art. 50 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, potrivit căroră nu poate fi făcută, de regulă, o trimitere la o altă normă de trimitere.

În textul prevăzut pentru **art. 503² alin. (1)**, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, propunem eliminarea sintagmei „din prezentul cod”, ca inadecvată.

La **art. 503⁵ alin. (3)**, tot pentru lejeritatea normei, propunem ca sintagma „art. 374² alin. (1) și art. 374² alin. (6)” să fie redată astfel: „art. 374² alin. (1) și (6)”.

Observația este valabilă și pentru **pct. 54** cu referire la norma propusă pentru art. 519 alin. (1) lit. i).

8.13. La **pct. 51**, **partea dispozitivă** prevede modificarea alin. (5), (8¹), (9) și (10), însă subsecvent nu a fost redat textul alin. (10), fiind necesară ori reformularea părții dispozitive, ori inserarea textului respectivului alineat.

În textul prevăzut pentru **art. 506 alin. (5)**, pentru precizie, propunem ca trimiterea la „art. 465 lit. f), g) și g²)” să fie redactată sub forma „art. 465 alin. (1) lit. f), g) și g²)”.

8.14. La **pct. 52**, în textul prevăzut pentru art. 510 alin. (2) lit. a), pentru fluenta normei, propunem ca în loc de „art. 503¹ - 503²)” să fie scris „art. 503¹ și 503²)”.

8.15. La **pct. 53**, în textul prevăzut pentru art. 510 alin. (4), pentru rigoarea redactării, propunem ca acest alineat să debuteze astfel:

„(4) **Obligația prevăzută** la alin. (3) ...”.

Având în vedere că părțile dispozitive ale **pct. 55 – 57** prevăd modificarea unor subdiviziuni ale aceluiași articol, propunem comasarea lor într-un singur punct, cu următoarea parte dispozitivă:

„... La articolul 519, alineatele (3), (7) partea introductivă și alin. (9) se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

Punctele subsecvente se vor renumera în mod corespunzător.

8.16. La **pct. 54**, propunem revederea textelor preconizate pentru **art. 519 alin. (1) lit. i) - l)**, deoarece toate ipotezele prevăzute constituie situații în care este afectat raportul de serviciu al funcționarului public și implicit dreptul fundamental la muncă al acestuia.

8.17. La **pct. 58**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, propunem eliminarea textului „Art. 525 Corpul de rezervă”,

luând în considerare faptul că, partea dispozitivă prevede modificarea doar a alin. (1).

De asemenea, pentru fluenta normei, propunem inserarea conjuncției „și” în fața expresiei „este gestionat”.

8.18. La **pct. 61**, referitor la textul propus pentru **art. 551 alin. (3)**, este necesară revederea textului, astfel încât modificarea propusă să nu afecteze raportul de muncă al personalului contractual și implicit dreptul **fundamental la muncă al acestuia**.

Totodată, în textul prevăzut pentru **art. 551 alin. (3)**, pentru rigoarea redactării, propunem ca acesta să debuteze astfel:

„(3) Dispozițiile **art. 376 alin. (2)**, **art. 391 alin. (3)**, **art. 430 ...**”.

8.19. La **pct. 62**, la textul propus pentru **art. 597 alin. (1) lit. k)**, precizăm că nu este justificată urgența măsurii preconizate a intra în vigoare la data de **1 ianuarie 2027**. Totodată, semnalăm că textul este lipsit de predictibilitate prin folosirea formulării „cu excepția **art. 26 din Anexa 6¹ care se poate aplica**, în cadrul evaluării performanțelor profesionale individuale (...) pentru activitatea desfășurată în perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2026”, neînțelegându-se dacă norma este permisivă prin folosirea exprimării „se poate” și care ar fi alternativa, rezultând că există și posibilitatea de a nu se aplica aceste prevederi.

Sub rezerva celor de mai sus, în textul prevăzut pentru **art. 597 alin. (1) lit. k)**, propunem ca sintagma „din Anexa 6¹” să fie redată sub forma „din anexa nr. 6¹”.

8.20. La **pct. 64**, pentru precizie, propunem inserarea în fața textului a abrevierii „**Art. 598**”, întrucât se preconizează modificarea integrală a acestui element structural.

8.21. La **pct. 68**, referitor la introducerea anexelor nr. 6¹ și 6², precum și la **anexa nr.1** (Anexa nr. 6¹ la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019), propunem revederea integrală, deoarece în actuala redactare afectează desfășurarea raportului de serviciu, putând avea drept consecință chiar stingerea acestuia, implicit afectând dreptul fundamental la muncă, inclusiv prin inversarea sarcinii probei, de la partea aflată într-o poziție de superioritate la cea aflată în inferioritate în raportul de muncă.

Subliniem faptul că, în repetate rânduri, Curtea Constituțională a reținut că, angajatorul este „cel care deține toate datele, probele și informațiile pe care se întemeiază măsura dispusă. Astfel, sarcina probei impusă angajatorului este determinată de poziția mai puternică a acestuia față de cea a salariatului, de situația obiectivă rezultată din deținerea de angajator a documentelor și a datelor necesare elucidării

cauzei”. A se vedea Decizia nr. 90 din 5 martie 2024, citând Decizia nr. 58 din 16 ianuarie 2007 și Decizia nr. 1.243 din 22 septembrie 2011.

Totodată, precizăm că achiesăm la observațiile formulate de Ministerul Justiției.

În plus, atragem atenția supra faptului că foarte multe norme din anexa nr. 1 sunt lipsite de claritate, precizie și predictibilitate, stabilind competențe discreționare, fără posibilitate de contestare, și chiar lăsând la latitudinea fiecărui angajator posibilitatea de a aplica sau nu anumite norme³ - și de a stabili criterii suplimentare/indicatori suplimentari de evaluare, cu toate că **evaluarea performanțelor funcționarilor publici, element intrinsec al raportului de serviciu se poate reglementa doar prin acte normative primare de rangul legii organice, și nu prin acte administrative**⁴.

Menționăm că referitor la problematica reglementată la art. 26, constând în verificarea **cunoștințelor** personalului din subordine privind actele normative identificate prin fișa postului ca reprezentând **legislație specifică** postului ocupat, la 4 ani sau excepțional (fără prevederea situațiilor care ar justifica excepția) anual, sunt aplicabile în mod corespunzător observațiile formulate în avizul negativ nr. 152/19.03.2025 referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ (b42/20.02.2025).

Semnalăm că viciile generate de caracterul incomplet și lipsit de previzibilitate al soluțiilor legislative preconizate prin prezentul proiect, toate subsumate modificării modalității de evaluare a performanțelor profesionale, nu pot fi acoperite prin acte secundare de aplicare, deoarece aspectele referitoare la evaluarea profesională a funcționarilor publici sunt elemente intrinseci funcției publice și, conform **art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituția României, republicată**, privind reglementarea statutului funcționarilor publici, **trebuie reglementate prin lege organică**, nu prin acte normative secundare.

În acest sens, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 818/2017, a reținut următoarele: „statutul juridic al funcționarului public se întemeiază pe un regim juridic statutar, reglementat prin lege organică (...), iar «elementele esențiale referitoare la nașterea, executarea și încetarea raporturilor de serviciu ale unui funcționar public se referă în mod intrinsec la statutul acestuia. În același timp, (...) evaluarea

³ A se vedea, spre exemplu, art. 25 alin. (9) - „Prevederile prezentului articol pot fi aplicate în cadrul procedurii de evaluare a performanțelor profesionale ale funcționarilor publici de execuție și de conducere care ocupă funcțiile publice prevăzute la art. 385 alin. (3) pentru activitatea desfășurată în perioada 1 ianuarie -31 decembrie 2026”.

⁴ A se vedea, spre exemplu, art. 19 alin. (8)

activității și conduitei unui funcționar public se referă la modul de executare a raportului de serviciu și, prin efectele produse, poate avea drept consecință chiar încetarea acestuia (...) În aceste condiții, Curtea reține că **evaluarea activității și a conduitei unui funcționar public ține de statutul acestuia și, prin urmare, trebuie reglementată, potrivit art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, prin lege organică»**. În aceeași decizie, s-a reținut că „Pentru aceste considerente, Curtea mai reține că sunt încălcate și dispozițiile art. 1 alin. (4) din Constituție referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat (prin delegarea unei atribuții ce aparține în exclusivitate legiuitorului către Guvern), precum și art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta sa referitoare la previzibilitatea și accesibilitatea legii”.

Dintre viciile de redactare ale anexei nr. 1, care conduc la încălcarea art. 73 alin. (3) lit. j) și art. 115 alin. (6), alături de art. 41 și art. 21 din Constituție, menționăm:

- imprecizia cu privire la obiectul verificării, la alin. (1) fiind menționate cunoștințele personalului din subordine privind actele normative identificate prin fișa postului ca reprezentând legislație specifică postului ocupat, iar la alin. (4), identificarea corectă a normelor legislative specifice aplicabile pentru soluționarea subiectelor de verificare a cunoștințelor și calitatea interpretării normelor legislative specifice pentru soluționarea subiectelor de verificare a cunoștințelor; aceste din urmă criterii de verificare nu ar putea fi aplicabile posturilor pentru care nu s-a stabilit condiția de studii juridice;

- stabilirea unor criterii de verificare ce nu ar putea fi aplicate persoanelor care la ocuparea postului nu au avut în bibliografia de concurs legislația ce se urmărește a se verifica la 4 ani/anual;

- neacordarea unui termen rezonabil de parcurgere în vederea susținerii unei examinări de rezultatul căreia depinde chiar continuarea raportului de serviciu și că toate actele normative care reglementează activitățile a căror îndeplinire este cerută conform fișei postului nu pot fi cunoscute integral la zi și mot à mot de un angajat, fie el și jurist;

- imposibilitatea obiectivă de a cunoaște dacă verificarea se face la 4 ani sau anual;

- lipsa de predictibilitate cu privire la comisia de verificare, componentă și competență, alta decât evaluatorul funcționarului public;

- imposibilitatea obiectivă a aplicării în mod corespunzător a prevederilor art. 23 - 25, cu precizarea că imposibilitatea contestării acestei verificări conduce la încălcarea prevederilor constituționale

referitoare la **accesul liber la justiție și la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică** într-un drept al său ori într-un interes legitim, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, de a obține recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei, dar și a prevederilor **art. 6 pct. 1** din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO) referitoare la **dreptul la un proces echitabil**, al cărui aspect inerent este accesul la justiție.

8.22. La **pct. 70**, potrivit normelor de tehnică legislativă, propunem ca **partea dispozitivă** să fie redată sub forma:

„... La anexa nr. 8, articolul 31 alineatul (2), punctul III, nota de subsol 19 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

8.23. La **pct. 72, partea dispozitivă**, din același considerent mai sus arătat, propunem eliminarea prepoziției „la” din sintagma „la articolul 70”.

Reiterăm observația pentru toate cazurile similare.

8.24. La **pct. 78**, deoarece se dorește abrogarea unei secțiuni a Capitolului III al Titlului III din anexa nr. 10, recomandăm reformularea **părții dispozitive** astfel:

„... La anexa nr. 10, la Titlul III Capitolul III, Secțiunea a 2-a alcătuită din art. 222 se abrogă”.

9. La **art. II**, referitor la textul preconizat pentru **art. 94 alin. (2¹) lit. d)** din Legea nr. 161/2003, potrivit căruia funcționarul public care exercită raporturi de serviciu cu timp parțial în cadrul autorităților administrației publice locale sau instituțiilor publice subordonate, după caz, potrivit art. 378¹ din Codul administrativ, nu se află în stare de incompatibilitate, semnalăm că la art. 94 alin. (2¹) nu sunt prevăzute excepții sau derogări de la alin. (1) și 2 lit. a) și c), ci se asigură o interpretare legală a celor două litere menționate, astfel încât să nu existe dubii în interpretare și aplicare, în toate situațiile fiind vorba despre reprezentarea statului sau a angajatorului, și nu despre o acțiune în nume propriu, care se concretizează prin nașterea unui raport de serviciu. Dacă un funcționar public nu poate cumula raportul de serviciu cu un raport de muncă, ce nu presupune exercitarea de prerogative de putere publică, unde legea oprește mai puțin, acolo, implicit, oprește și mai mult (*a minori ad maius*).

În plus, semnalăm că soluția legislativă preconizată instituie o discriminare față de ceilalți funcționari publici care exercită raporturi de serviciu cu timp parțial și, mai mult, față de cei care exercită raporturi de serviciu cu durată normală a timpului de lucru, îngrădind dreptul la

muncă pentru aceștia și generând un privilegiu pentru cei vizați de proiect, contrar Constituției.

Sub rezerva celor de mai sus, pentru o exprimare adecvată, ținând cont că se propune o singură intervenție legislativă, este necesară reformularea **părții dispozitive**, astfel:

„Art. II. – La articolul 94 alineatul (2¹) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 21 aprilie 2003, cu modificările și completările ulterioare, după litera c) se introduce o nouă literă, lit. d), cu următorul cuprins:”.

10. La art. III, la **partea introductivă**, pentru o informare completă asupra actului normativ de bază, după sintagma „publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 439 din 26 iunie 2009” se va introduce sintagma „**aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2010**”.

La **pct. 1**, la textul propus pentru art. 1³ alin. (1), în acord cu uzanțele redacționale, este necesară eliminarea sintagmei „Art. 1³” din debut.

La **pct. 3**, textul propus va cuprinde numai dispoziția de la lit. a), partea introductivă a alin. (2) urmând a fi eliminată.

La **pct. 6**, referitor la textul propus pentru **art. 18 alin. (5)**, semnalăm că sintagma „și prin celelalte mijloace de publicitate prevăzute de lege” este vagă, motiv pentru care este necesar să se menționeze în mod expres fie care sunt mijloacele de publicitate avute în vedere, fie dispozițiile legale care le prevăd.

11. La **art. IV**, la **partea introductivă**, pentru o informare completă asupra actului normativ de bază, după datele de identificare a editorialului în care a fost publicat se va introduce sintagma „**aprobată cu modificări prin Legea nr. 3/2003**”.

De asemenea, deoarece intervențiile propuse sunt doar de natura completărilor, sintagma „se modifică și” se va elimina.

La **pct. 1**, cu referire la introducerea unei noi litere după lit. n) de la alin. (1) al art. 3, semnalăm că lit. n) este în prezent abrogată, astfel încât, conform exigențelor de tehnică legislativă, intervenția de completare va fi realizată după o literă în vigoare.

Ca urmare, recomandăm ca **partea dispozitivă** a acestui punct să fie reformulată astfel:

„1. La articolul 3 alineatul (1), după litera m) se introduce o nouă literă, lit. m¹), cu următorul cuprins:”.

Pe cale de consecință, marcarea textului propus va fi revizuită în mod corespunzător.

12. La art. V pct. 5, la norma propusă pentru alin. (9¹), sintagma „în condițiile prevederilor art. 7, art. 106 și art. 107 din Legea nr. 207/2015 privind codul de procedură fiscală” ar fi trebuit redată sub forma „în condițiile prevederilor art. 7, 106 și 107 din Legea nr. 207/2015 privind **Codul de procedură fiscală**”.

La textul propus pentru alin. (9⁵), sintagma „ordin comun al Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerul Finanțelor” se va scrie sub forma „ordin comun al **ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației și al ministrului finanțelor**”.

La pct. 8, cu referire la art. 471 alin. (4) teza a II-a din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, propun să se analizeze, independent de textul în vigoare, admisibilitatea menținerii obligației de plată a contravalorii impozitului aferent mijlocului de transport pentru perioada cuprinsă între data radierii acestuia din evidența organului fiscal competent și data de 1 ianuarie a anului următor radierii.

La pct. 9, cu privire la art. 471 alin. (4¹) din Codul fiscal, recomand reanalizarea textului propus, sub aspectul perioadei de impunere (prin raportare la principiul constituțional al justei așezări a sarcinilor fiscale), în contextul propunerii avansate, prin care, „dacă un contribuabil solicită în cursul anului fiscal radierea la cerere a unui mijloc de transport, iar în anul următor solicită reînmatricularea mijlocului de transport, atunci acesta datorează impozitul pe mijlocul de transport pentru întregul an fiscal în care vehiculul se reînmatriculează”.

13. La art. VI, la pct. 2, la **partea dispozitivă**, sintagma „se modifică și se completează, după cum urmează” se va înlocui cu sintagma „se modifică și va avea următorul cuprins”.

Reiterăm observația și pentru cazul similar de la pct. 3.

La pct. 4, referitor la **introducerea alin. (5²) la art. 159 din Codul de procedură fiscală**, prin care se preconizează obligația de a prezenta certificate de atestare fiscală prin care să se ateste achitarea tuturor obligațiilor de plată datorate bugetului local al unității administrativ-teritoriale în a cărei rază își au domiciliul pentru persoanele care intenționează să dobândească (prin contract de vânzare?) dreptul de proprietate asupra clădirilor, terenurilor și a mijloacelor de transport, semnalăm că soluția preconizată este de natură să aducă atingere **dreptului fundamental la proprietate privată** prevăzut în Constituție

și în art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, accepțiunea noțiunilor de „bun” și „proprietate” fiind dezvoltată într-o largă jurisprudență a Curții Europene a Drepturilor Omului.

În situația în care potențialul cumpărător nu-și execută obligațiile datorate unității administrativ-teritoriale, de bunăvoie, prin plată, unitatea administrativ-teritorială, în calitate de creditor, în absența constituirii unei garanții reale, rămâne un creditor neprivilegiat care poate obține executarea obligației numai prin executare silită, ordinea distribuirii între creditori fiind stabilită potrivit legii. În acest caz, prin norma preconizată s-ar institui o inegalitate de tratament nejustificată între creditorii neprivilegiați, contrară prevederilor constituționale.

Observația este valabilă în mod corespunzător, pentru pct. 3 și 5 referitoare la textele preconizate pentru art. 159 alin. (5) și art. 159 alin. (6).

14. La art. VI pct. 2, la partea **dispozitivă**, sintagma „se modifică și se completează, după cum urmează” se va înlocui cu sintagma „se modifică și va avea următorul cuprins”.

15. La art. VII la **partea introductivă**, pentru rigoare redacțională, sintagmele „republicată, publicată” și „se modifică și va avea următorul cuprins” se vor înlocui cu termenul „republicată”, respectiv sintagma „se modifică și se completează, după cum urmează”.

La pct. 1, la **partea dispozitivă**, sintagma „după cum urmează” se va înlocui cu expresia „și va avea următorul cuprins”.

La pct. 3, precizăm că în cadrul art. 27 din Legea nr. 50/1991 a mai existat un alineat marcat ca alin. (4¹), alineat care actualmente nu mai este în vigoare, condiții în care nu se mai poate introduce un alineat cu același marcaj.

Totodată, referitor la norma propusă pentru art. 27 alin. (4¹) din Legea nr. 50/1991, semnalăm că actul normativ de bază cuprinde deja o dispoziție referitoare la constatarea contravențiilor prevăzute la art. 26 alin. (1) lit. j) și aplicarea sancțiunilor numai de către organele de control ale Inspectoratului de Stat în Construcții. Astfel, atât în forma aflată în prezent în vigoare, cât și în forma care va intra în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Ordonanței Guvernului nr. 7/2006, alin. (4) al art. 26 cuprinde, în enumerarea contravențiilor în cazul cărora constarea și aplicarea sancțiunilor numai de către organele de control ale Inspectoratului de Stat în Construcții, trimiterea la lit. j) a alin. (1).

Pentru evitarea instituirii unor reglementări paralele - procedeu interzis în mod expres de dispozițiile art. 16 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesar fie ca teza întâi a normei să fie reformulată, astfel: „Sancțiunile pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 26 alin. (1) lit. j) se aplică autorității sau instituției publice în cauză”, fie ca prin proiect să se modifice și alin. (4), în sensul eliminării trimiterii la art. 26 alin. (1) lit. j). Precizăm că, în această din urmă situație, în cuprinsul textului propus prin proiect pentru art. 26 alin. (4¹), pentru corectitudinea reglementării, expresia „fiind aplicate autorității ...” trebuie înlocuită cu sintagma „iar sancțiunea se aplică autorității ...”.

La pct. 4, textul propus pentru art. 37 alin. (2⁴), prin aceea că are în vedere ipoteza „**nefinalizării lucrărilor în termenul de execuție stabilit în autorizația de construire**”, ipoteză în care se instituie în sarcina investitorului obligația efectuării recepției parțiale, nu se corelează cu alin. (1) al aceluiași articol, care prevede **obligația executării integrale a lucrărilor în termenul stabilit în autorizație**.

De asemenea, textul preconizat pentru alin. (2⁵), care se referă inclusiv la ipoteza **neefectuării recepției la terminarea lucrărilor**, nu este în acord cu teza a II-a de la alin. (2) al art. 37, potrivit căreia „*Efectuarea recepției la terminarea lucrărilor este obligatorie pentru toate tipurile de construcții autorizate, inclusiv în situația realizării acestor lucrări în regie proprie*”.

La fel, textul propus pentru alin. (2⁶), prin referirea la ipoteza **neînceperii lucrărilor sau a imposibilității finalizării acestora**, nu este în conformitate cu alin. (1) al aceluiași articol, potrivit căruia există **obligația executării integrale a lucrărilor în termenul prevăzut în autorizație**.

În situațiile de mai sus, considerăm că **nu se poate pleca de la premisa nerespectării unor dispoziții legale**, pentru a institui alte obligații (chiar dacă în materie fiscală) în cazul în care obligațiile prevăzute de dispozițiile legale respective nu au fost îndeplinite.

16. La art. VIII și art. XVII, care sunt legate prin domeniul de reglementare, precizăm că mecanismul instituit prin normele propuse prezintă vicii de neconstituționalitate, sub aspectul respectării principiului proporționalității.

Avem în vedere faptul că stabilirea unor măsuri pentru neplata amenzii contravenționale prin condiționarea exercitării dreptului de a conduce de plata acestora nu ține seama de faptul că suspendarea exercitării acestui drept nu poate avea o natură juridică dublă - de sancțiune contravențională complementară prevăzută de Ordonanța de

urgență a Guvernului nr. 195/2002, precum și de măsură administrativă *sui-generis*, prevăzută de art. XVII din proiect, în funcție de momentul la care este aplicată și în funcție de conduita contravenientului în ceea ce privește plata amenzii.

Cu privire la **natura juridică a suspendării exercitării dreptului de a conduce**, Curtea Constituțională a subliniat, în Decizia nr. 536/2024 (par. 93), că acesta reprezintă o sancțiune pentru unele fapte de încălcare a legii care pun în pericol siguranța circulației rutiere, în scopul prevăzut încă din primul articol al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, respectiv asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public.

În acest sens, dacă suspendarea exercitării dreptului de a conduce este justificată în cazul săvârșirii anumitor categorii de contravenții rutiere, aplicarea unei măsuri cu același efect, în plus față de executarea acestei suspendări ca sancțiune contravențională complementară, inclusiv pentru neachitarea unor amenzi aplicate pentru contravenții în cazul cărora legea nu o prevede, apare ca depășind cadrul constituțional, chiar dacă dreptul de a conduce, așa cum s-a reținut în jurisprudența Curții Constituționale, nu intră în categoria drepturilor fundamentale.

Cu toate acestea, indirect, aplicarea acestei măsuri poate constitui o restrângere a exercitării altor drepturi - cum ar fi dreptul la muncă sau libertatea economică - fără însă a fi incidentă vreuna dintre situațiile prevăzute la art. 53 din Constituție - părarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

În acest context, trebuie precizat și faptul că, așa cum a stabilit Curtea Constituțională în jurisprudența sa, *„restrângerea drepturilor și a libertăților nu se poate realiza decât prin lege (s.n), astfel cum rezultă din interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 53 și ale art. 115 alin. (6) din Constituție”*. (Decizia nr. 152/2020, par.102).

Ținând seama de scopul în care ar putea fi instituită o astfel de măsură care afectează dreptul de a conduce, rezultă cu claritate că aceasta nu ar putea reprezenta un mijloc de „creștere a gradului de colectare a creanțelor locale”, așa cum se precizează în paragraful 15 din preambul, întrucât orice măsură prin care se afectează exercitarea unui drept trebuie să fie într-o legătură directă cu o conduită referitoare la acel drept sau să se înscrie în situațiile în care exercitarea dreptului

poate fi restrânsă, prevăzute de art. 53 din Constituție. În caz contrar, s-ar putea considera că legiuitorul ar fi îndreptățit să limiteze **arbitrar** exercitarea oricărui drept, indiferent pentru care motive. O astfel de posibilitate ar fi de natură să afecteze demnitatea omului, valoare cu statut constituțional, consacrată de alin. (1) alin. (3) din Constituție ca una dintre valorile supreme, astfel încât nu poate fi acceptată.

Menționăm și faptul că, analizând normele referitoare la sancțiunea suspendării dreptului de a conduce autovehicule/vehicule din cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, Curtea Constituțională a reținut că, *„fără a aduce atingere art. 53 din Constituție, normele legale criticate nu restrâng exercițiul unor drepturi fundamentale, ci prevăd sancționarea unor fapte de încălcare a legii care pun în pericol siguranța circulației rutiere, în scopul prevăzut încă din primul articol al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, respectiv asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public. Pe de altă parte, norma constituțională prevede, între alte situații, că exercițiul unor drepturi poate fi restrâns și pentru apărarea drepturilor și a libertăților cetățenilor (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 891 din 15 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 1 martie 2021, paragraful 20).”* (Decizia nr. 563/2004, par.93).(s.n.).

În plus, analiza proporționalității sancțiunii complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce, astfel cum aceasta este prevăzută în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, cuprinsă în Decizia Curții Constituționale nr. 563/2004, evidențiază exigențele de care legiuitorul trebuie să țină seama în ceea ce privește reglementarea unei astfel de măsuri.

Astfel, Curtea a reținut că proporționalitatea acestei sancțiuni trebuie analizată din două perspective: prima impusă de legea internă, cea de-a doua conturată în practica Curții Europene a Drepturilor Omului.

În analiza sa, instanța de contencios constituțional a subliniat următoarele:

„85. Prima perspectivă, cea impusă de legea internă, privește obligația respectării art. 5 alin. (5) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 - norma generală în materia contravențiilor care instituie principiul proporționalității - și anume proporționalitatea duratei suspendării exercitării dreptului de a conduce cu gradul de pericol social al faptei săvârșite. Cu privire la acest aspect, Curtea a observat

la paragrafele precedente că, în materia specială a circulației pe drumurile publice, legiuitorul a grupat anumite fapte contravenționale pe care le-a considerat ca având același grad de pericol social și a dozat durata suspendării dreptului de a conduce la 30/60/90 de zile, corespunzător fiecărei categorii de fapte contravenționale.

86. Cea de-a doua perspectivă a proporționalității unei sancțiuni contravenționale este cea analizată în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Atunci când s-au analizat criteriile pentru calificarea faptei ca fiind «acuzatie în materie penală», Curtea Europeană a Drepturilor Omului a examinat și proporționalitatea gradului de severitate a sancțiunii, sub două aspecte: durata limitată a măsurii suspendării dreptului de a conduce în timp și consecințele acestei măsuri asupra autorilor (a se vedea Decizia de admisibilitate din 28 iunie 2011, pronunțată în Cauza Ioan Pop împotriva României, paragraful 26, și Hotărârea din 28 octombrie 1999, pronunțată în Cauza Escoubet împotriva Belgiei, paragraful 38).

87. Analizând cele două perspective ale proporționalității sancțiunii complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce, sancțiune prevăzută de art. 100 alin. (3), art. 101 alin. (3) și art. 102 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, Curtea reținut că **durata suspendării exercițiului dreptului de a conduce este limitată în mod rezonabil de legiuitor la 30/60/90 de zile în funcție de contravenția săvârșită, prin raportare la gradul de pericol social al acesteia, iar după epuizarea intervalului de timp, contravenienții își vor exercita din nou dreptul de a conduce**”. (par.85 - 87).(s.n.).

Chiar dacă natura juridică a acestei măsuri nu rezultă cu claritate din normele cuprinse în art. VIII și art. XVII din proiect, prin efectul ei aceasta are caracterul unei sancțiuni administrative, astfel încât trebuie analizată prin prisma coordonatelor impuse de jurisprudența Curții Constituționale și de cea a practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, întrucât are efecte similare sancțiunii contravenționale complementare constând în suspendarea exercitării dreptului de a conduce.

Or, prin aplicarea sa automată, fără a avea ca scop prevenirea săvârșirii unor fapte care ar putea pune în pericol asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, sau viața, integritatea corporală ori sănătatea persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public, pentru o durată calculată în funcție de valoarea tuturor amenzilor contravenționale aplicate unei persoane în

calitatea sa de conducător auto, această soluție legislativă nu poate fi acceptată.

În plus, deși în preambul se face referire la „necesitatea introducerii unor mecanisme eficiente de creștere a gradului de colectare a creanțelor locale”, nu se înțelege cum ar putea o astfel de măsură să fie motivată în mod complet în acest mod.

De altfel, reglementarea este neclară în ceea ce privește raportul dintre aplicarea acestei sancțiuni și declanșarea executării silite a creanțelor, astfel încât să rezulte scopul instituirii acesteia.

Avem în vedere faptul că, în cazul în care intenția de reglementare a fost numai aceea de a sancționa conduita contravenientului care nu își achită amenzile, urmând ca executarea silită să se realizeze după expirarea termenului stabilit potrivit **art. XVII alin. (3)**, din punct de vedere al realizării scopului colectării creanțelor locale, aplicarea acestei sancțiuni nu ar reprezenta decât o amânare a executării silite. Dacă însă aceste două se realizează în paralel, atunci reglementarea nici nu ar putea fi acceptată, întrucât ar echivala, în sens larg, cu o dublă sancționare a persoanei pentru neplata la timp a creanțelor rezultate din amenzi.

Mai mult decât atât, prin prevederea momentului de început al aplicării acestei măsuri la 90 de zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii, soluția legislativă, fără a se face vreo precizare referitoare la rămânerea definitivă a sancțiunii aplicate, în condițiile art. 37 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

Precizăm că, potrivit art. 118 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, plângerea **suspendă executarea amenzii și a sancțiunii contravenționale complementare** dispuse prin procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției de la data înregistrării la judecătoria competentă.

Întrucât sancțiunile a căror executare a fost suspendată nu pot fi executate în nicio formă anterior rămânerii lor definitive, rezultă că textul propus pentru art. XVII nu le poate avea în vedere decât pe cele rămase definitive. Or, dacă în cazul rămânerii definitive a sancțiunii ca urmare a neatacării procesului-verbal în termenul de 15 zile de la înmânare sau comunicare, prevăzut la art. 31 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, există o corelare cu termenul 90 de zile prevăzut la art. XVII din proiect, în cazul rămânerii definitive a sancțiunii ca urmare a rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a soluționat plângerea, este evident că termenul de 90 de zile prevăzut la art. XVII din proiect va fi întotdeauna depășit. Prin urmare, persoanele care au

ales să exercite calea legală de atac ar fi în situația de a le fi aplicată, de fapt, automat, măsura pierderii dreptului de a conduce.

O astfel de soluție legislativă, care ar descuraja contravenientul de a-și exercita dreptul constituțional privind liberul acces la justiție nu poate fi acceptată, întrucât, prin efectul ei, aceasta constituie o veritabilă restrângere a exercitării acestui drept, nejustificată de niciuna din situațiile prevăzute de art. 53 din Legea fundamentală.

În plus, chiar dacă **art. XLIV**, prevede că dispozițiile art. XVII se aplică exclusiv creanțelor provenite din amenzile contravenționale care au fost aplicate după intrarea în vigoare a acestuia, în lipsa unor precizări suplimentare, nu rezultă care anume moment de începere a termenului de 90 de zile va fi avut în vedere în situația în care un contravenient acumulează mai multe astfel de creanțe și nici dacă în calculul sumei totale datorate ar urma să se includă și sumele provenite din creanțe pentru care termenul de 90 de zile nu s-a împlinit încă - soluție care ar fi trebuit exclusă în mod expres. În acest sens, menționăm că referirea generică la „obligațiile de plată a creanțelor provenite din amenzile contravenționale care le-au fost aplicate în calitate de conducători” din cuprinsul art. XVII nu reiese clar care este sfera obligațiilor vizate de text.

Pe de altă parte, trebuie precizat că reglementarea acestei măsuri reprezintă o discriminare a contravenienților conducători auto față de care nu există posibilitatea executării silite în raport cu oricare altă categorie de contravenienți, în ceea ce privește posibilitatea aplicării dispozițiilor art. 39¹ din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

Precizăm că, potrivit acestei norme, contravenientul are posibilitatea de a sesiza instanța în circumscripția căreia s-a săvârșit contravenția, în vederea înlocuirii amenzii cu sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității, ținându-se seama, după caz, și de partea din amendă care a fost achitată, în cazul în care acesta nu a achitat amenda în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a sancțiunii **și nu există posibilitatea executării silite.**

Or, soluția legislativă prevăzută prin proiect este incompatibilă cu această posibilitate, întrucât executarea s-ar face obligatoriu sub forma pierderii dreptului de a conduce, întrucât, constatarea imposibilității executării silite nu s-ar putea realiza înainte de împlinirea termenului de 90 de zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal. Prin urmare, persoana sancționată contravențional pentru săvârșirea unei contravenții rutiere nu ar avea posibilitatea să își exercite acest drept, soluție contrară principiului egalității în drepturi consacrat de dispozițiile art. 16 din Constituție. Precizăm că, prin soluția legislativă

preconizată s-ar crea un regim distinct pentru o anumită categorie de persoane aflate în aceeași situație, respectiv de debitori față de care nu există posibilitatea executării silite, pentru creanțe fiscale provenite din amenzi contravenționale.

Menționăm că, în jurisprudența sa constantă, Curtea Constituțională a precizat că „*principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. În consecință, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice (a se vedea Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 februarie 1994). De asemenea, în ceea ce privește încălcarea egalității în drepturi, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că este admisibilă diferența de tratament juridic pentru situații diferite, când aceasta se justifică în mod rațional și obiectiv (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 168 din 10 decembrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 24 februarie 1999, și Decizia nr. 231 din 25 mai 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 561 din 24 iunie 2004).*

În același sens este și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care, pe baza art. 14 din Convenție, a statuat că discriminarea înseamnă a trata diferit, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, persoane aflate în situații relevant similare. O diferență de tratament nu are nicio justificare obiectivă și rezonabilă, dacă aceasta nu urmărește un scop legitim sau dacă nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat (a se vedea, spre exemplu, Hotărârea din 2 noiembrie 2010, pronunțată în Cauza Șerife YiĖit împotriva Turciei, paragrafele 68 și 69). (Decizia Curții Constituționale nr. 368/2022, par. 36 și 37)”.

Observațiile sunt valabile, în mod corespunzător, și în ceea ce privește necorelarea cu dispozițiile art. 9 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, potrivit căroră, în cazul în care contravenientul persoană fizică nu a achitat amenda în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a sancțiunii și nu există posibilitatea executării silite, organul de specialitate al unității administrativ-teritoriale prevăzut la art. 39 alin. (2) lit. a) în a cărei rază teritorială domiciliază contravenientul va sesiza instanța judecătorească în a cărei circumscripție domiciliază acesta, în vederea înlocuirii amenzii cu

sanctiunea obligării contravenientului la prestarea unei activități în folosul comunității, ținându-se seama de partea din amendă care a fost achitată.

Toate aceste observațiile formulate mai sus sunt valabile, în mod corespunzător, și în ceea ce privește soluțiile legislative referitoare la condiționarea de achitarea **obligățiilor de plată** provenite din amenzile contravenționale care le-au fost aplicate în calitate de conducători de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere și tramvaie, datorate bugetului local al unității administrativ-teritoriale în cărei rază își are domiciliul contravenientul a reducerii perioadei de suspendare a exercitării dreptului de a conduce (norma propusă la **art. VIII pct. 2** pentru art. 104 alin. (1) lit. c), precum și în ceea ce privește condiționarea restituirii permisului de conducere (normele propuse la **pct. 5 și 6** pentru art. 113 alin. (1) lit. a) și art. 113 alin. (1')).

Se impune, de aceea, eliminarea din proiect a normelor prin care se instituie aceste soluții legislative, precum și, pe cale de consecință, a **art. XLIV**.

17. La **art. IX**, referitor la intervențiile legislative asupra Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, semnalăm următoarele:

17.1. Ca observație preliminară, semnalăm că, întrucât prin proiect se are în vedere instituirea unui număr considerabil de derogări de la dispozițiile privind suma care poate fi achitată în condițiile art. 28 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, și ținând seama de existența în legislație a unui număr ridicat de situații în care respectivele dispoziții nu sunt aplicabile, ar fi necesară și modificarea art. 16 alin. (1) din acest act normativ, referitoare la cuprinsul procesului-verbal, în sensul înlocuirii expresiei „posibilitatea achitării, în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, a jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ” cu sintagma „posibilitatea achitării, în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, a jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ, **dacă este cazul**”.

În acest context, ar fi de analizat dacă nu ar trebui ca textul să prevadă și obligativitatea menționării în procesul-verbal a termenului sau a cuantumului sumei care poate fi achitată în locul cuantumului integral al amenzii, atunci când actul normativ o prevede în mod expres.

17.2. La **partea introductivă a art. IX**, pentru o informare corectă asupra actului normativ de bază, după sintagma „publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001” se va insera mențiunea „**aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2002**”.

17.3. La pct. 2, la **partea dispozitivă**, pentru un spor de precizie privind norma după care se introduce textul propus, sintagma „după alineatul (1)” se va înlocui cu sintagma „după alineatul (1¹)”.

La pct. 2, semnalăm că norma propusă pentru art. 25 alin. (1²), dublează dispoziția din cuprinsul art. 26 alin. (3), instituind astfel reglementări paralele, procedeu interzis de normele de tehnică legislativă.

Este necesară, de aceea, reanalizarea normei sub acest aspect și, în măsura în care se are în vedere reglementarea unei situații distincte de cea prevăzută la art. 26 alin. (3), reformularea corespunzătoare a textului.

În ceea ce privește redactarea propusă, distinct de observația de mai sus, precizăm că, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „refuză primirea” trebuie înlocuită cu expresia „refuză primirea procesului-verbal”, iar sintagmele „comunicarea acestuia” și „data încheierii” să fie redactate sub forma „comunicarea **procesului-verbal**”, respectiv „data încheierii **acestuia**”.

17.4. La pct. 3, norma propusă pentru art. 28 alin. (1¹), cuprinde, de fapt, o trimitere generală la acte normative „din domeniul autorizării executării lucrărilor de construcții și urbanismului”, fără ca sfera acestora să fie precis delimitată. Această modalitate de reglementare nu întrunește exigențele de claritate, precizie și previzibilitate specifice legislației contravenționale și este astfel incompatibilă cu principiul fundamental privind respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor, prevăzut de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală.

În plus, textul nu îndeplinește nici criteriul clarității, întrucât nici excepțiile de la aplicarea soluțiilor legislative nu pot fi deduse cu precizia necesară din formularea propusă pentru partea de final a normei.

Mai mult decât atât, prevederea unei soluții legislative derogatorii de la dispozițiile art. 28 alin. (1) teza întâi din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 în ceea ce privește anumite categorii de contravenții nici nu ar putea fi prevăzută în cuprinsul reglementării-cadru în materie, ci în, în mod expres, în cuprinsul fiecărui act normativ prin care se stabilesc contravenții în domeniile vizate de inițiator.

Pentru acest motiv, este necesară eliminarea pct. 3 al art. IX și completarea proiectului cu norme exprese prin care să se intervină asupra respectivelor acte normative, similar soluțiilor legislative din cuprinsul art. XXIX - XXXIII, cu luarea în considerare a observațiilor din prezentul aviz referitoare la aceste din urmă articole.

18. La **partea introductivă a art. X**, pentru o informare corectă, după sintagma „nr. 450 din 2 iulie 2010” se va insera mențiunea „**aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 13/2011**”.

De asemenea, deoarece intervențiile propuse sunt și de natura completărilor, sintagma „se modifică după cum urmează” se va reda sub forma „se modifică și se completează după cum urmează”.

La **pct. 1, la partea dispozitivă**, sintagma „se modifică și se completează după cum urmează” se va înlocui cu sintagma „se modifică și va avea următorul cuprins”.

La **pct. 1**, referitor la textul propus pentru art. III alin. (2), pentru o completă informare legislativă, sintagmele „Legii nr. 311/2003 a muzeelor și colecțiilor publice” și „Legii nr. 334/2002 privind bibliotecile” se vor reda sub forma „**Legii muzeelor și colecțiilor publice nr. 311/2003**” respectiv „**Legii bibliotecilor nr. 334/2002**”.

De asemenea, după sintagma „aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 143/2007” se va insera mențiunea „**cu modificările și completările ulterioare**”.

La **pct. 3, partea dispozitivă** se va reformula și va debuta astfel:
„3. La anexă, titlul se modifică și va avea următorul cuprins:
...”.

La **pct. 4, partea dispozitivă** se va redacta astfel:
„4. La anexă, tabelul 1.1. se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Reiterăm observația și pentru cazul asemănător de la **pct. 5**.

La **pct. 5**, referitor la textul propus pentru pct. 3, semnalăm că este omisă parte introductivă a respectivului punct; sugerăm revederea textului, iar în cazul în care se intenționează doar modificarea lit. a)-c) și a notei aferente, partea dispozitivă a pct. 5 se va reformula în mod corespunzător.

La **pct. 6**, la textul propus pentru pct. 7, sintagmele „punctului 2 și punctului 3” și „punctelor 1 - 6” se vor scrie sub forma „**pct. 2 și 3**”, respectiv „**pct. 1 - 6**”.

19. Deoarece intervenția legislativă vizează numai art. 36 din actul normativ de bază, **art. XI** se va reformula astfel:

„Art. XI. – **Articolul 36 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale**, publicată în Monitorul Oficial al României, **Partea I**, nr. 618 din 18 iulie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se **modifică și se completează după cum urmează**:

1. **Denumirea marginală** se modifică și va avea următorul cuprins:”

(în continuare, se va reda textul propus)

„2. După alineatul (3) se introduc două noi alineate, alin. (4) și (5), cu următorul cuprins:”

(în continuare, se vor reda textele propuse).

20. La art. XII pct. 1, la textul propus pentru art. 43¹ din Legea nr. 448/2006, potrivit căruia indemnizația prevăzută la art. 42 alin. (2) și (4) poate fi executată silit în vederea plății impozitelor și taxelor locale, din drepturile acordate persoanei cu handicap grav urmând să fie reținute sumele cuvenite bugetelor locale, succesiv, lunar, până la stingerea sumelor cuprinse în titlurile executorii, semnalăm că soluția legislativă preconizată aduce atingere unor drepturi fundamentale constituționale, respectiv **dreptul persoanelor cu handicap la protecție**, prevăzut la art. 50, **dreptul copiilor la protecție**, prevăzut la art. 49 alin. (1) și (2), și dreptul cetățenilor la un nivel de trai decent, prevăzut la art. 47 alin. (1), deoarece din indemnizația vizată nu vor mai putea fi asigurate nevoile specifice de bază ale persoanelor cu handicap și ale copiilor cu dizabilități.

Sub rezerva celor de mai sus, în considerarea uzanțelor normative, având în vedere că se dorește o singură intervenție legislativă asupra actului normativ de bază, este necesară reformularea normei astfel:

„Art. XII. – După articolul 43 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, art. 43¹, cu următorul cuprins:

„Art. 43¹. -”.

În textul prevăzut pentru art. 43¹ alin. (3), în vederea asigurării cursivității normei, propunem inserarea expresiei „datele de”, înaintea construcției „10 ianuarie, 10 aprilie și 10 octombrie”.

La alin. (4), teza finală, pentru simplificarea normei cât și pentru asigurarea unei redactări conforme tehnicii legislative, propunem ca formularea „Codul de procedură civilă aprobat prin Legea nr. 134/2010” să fie redată sub forma „Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă”. Modelul redacțional este aplicabil și în alte cazuri de acest gen.

La alin. (5), pentru rigoarea exprimării, propunem includerea enunțului „prevăzute la”, în cuprinsul textului „în condițiile prevăzute la art. 69 alin. (5) din Legea nr. 207/2015”, observație ce are relevanță generală.

De asemenea, sugerăm revederea normei de trimitere, întrucât aceasta se referă la un context juridic diferențiat față de cel la care se face referire, respectiv despre *certificatul de atestare fiscală, adeverința*

de venit sau documentul prevăzut la alin. (4), care poate fi emis și transmis în formă electronică în baza unui protocol încheiat între instituția/autoritatea publică și organul fiscal emitent al acestuia.

21. La art. XIII, la textul preconizat pentru **art. 80¹** din Legea nr. 196/2016, prin care se propune ca sumele acordate cu titlu de venit minim de incluziune să poată fi executate silit în vederea plății impozitelor și taxelor locale, semnalăm că soluția legislativă preconizată aduce atingere dreptului cetățenilor la un **nivel de trai decent**, prevăzut la art. 47 alin. (1) din Constituție, deoarece venitul minim de incluziune nu va mai contribui la prevenirea și combaterea sărăciei și a riscului de excluziune socială a familiilor și persoanelor singure aflate în situație de dificultate, nefiind astfel atins scopul reglementării acestui beneficiu de asistență socială prevăzut la art. 1 alin. (1) din Legea nr. 196/2016.

În plus, precizăm că sunt încălcate și prevederile art. 729 alin. (7) din Codul de procedură civilă.

Sub rezerva celor de mai sus, la **art. XIII**, în textul propus pentru art. 80¹ alin. (5), pentru precizie și corectitudine, este necesară ajustarea referirii la „Legea nr. 227/205”, sub formatul „Legea nr. 227/2015”.

La alin. (6), în acord cu exigențele normative, titlul Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, trebuie eliminat.

22. La art. XIV, în textul prevăzut pentru art. 58, cu referire la construcția „în condițiile legii”, semnalăm că dispozițiile art. 50 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispun faptul că, dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare.

Observația are valabilitate și pentru redactarea „**potrivit legii**”.

23. La art. XVI, pe de o parte, semnalăm lipsa caracterului urgent al măsurii, deoarece obligația este stabilită a fi îndeplinită până la 1 ianuarie 2027. Pe de altă parte și mai importat, precizăm că dispoziția propusă constând în stabilirea către Guvern a obligației de a adopta un proiect de act normativ cu rang de lege de însuși Guvern, este contrară atât prevederilor art. 1 alin. (3) referitoare la separația puterilor în stat, art. 61 referitoare la autoritatea legiuitoare a țării, cât și art. 115 alin. (6) din Constituție privind neafectarea regimului instituțiilor fundamentale ale statului prin măsurile propuse printr-o ordonanță de urgență. Observația este valabilă pentru **art. XXI** și **art. XXXVIII**, precum și pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

24. La **art. XVII alin. (1)**, pentru plus de informare legislativă, textul „potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 republicată, cu modificările și completările ulterioare” se va reda astfel: „potrivit **dispozițiilor** Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 **privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare**”.

25. La **art. XVIII alin. (1)**, pentru deziderate de ordin normativ, ce privesc modalitatea redacțională, evidența legislativă, precum și simplificarea și concizia manierei de prezentare a subdiviziunii structurale analizată, propunem ca textul să debuteze astfel:

„(1) Prin derogare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, ale Legii nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, cu modificările și completările ulterioare, începând cu ...”.

În plus, pentru exactitate și pentru previzibilitatea normei, ar fi de preferat să fie indicate și textele legislative de la care urmează a se realiza respectivele derogări.

La **alin. (4)**, pentru unitate redacțională cu acte normative ce cuprind prevederi similare, propunem ca acesta să aibă următorul conținut:

„(4) În termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Finanțelor, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Secretariatul General al Guvernului și Agenția Națională pentru Achizițiile Publice vor aproba prin ordin comun Normele metodologice de aplicare a prevederilor alin. (1) – (3), care se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.”.

La **alin. (5)**, sintagma „în conformitate cu alineatele (1) – (3)” se va reda sub forma „**potrivit prevederilor alin. (1)-(3)**”.

26. La art. XX alin. (3), pentru evitarea repetiției citării titlului Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, întrucât acesta mai este invocat și în cuprinsul alin. (1), propunem excluderea sa.

27. La art. XXI alin. (1), pentru estetica exprimării, în concordanță cu stilul și limbajul normativ, propunem scrierea formulării „de la intrarea în vigoare” sub forma „de la **data intrării în vigoare**”, observație valabilă, în mod corespunzător pentru toate cazurile similare.

28. La art. XXII pct. 3, pentru respectarea unității redacționale, sintagma „alineatul (2³)” se va reda în forma abreviată „**alin. (2³)**”.

La textul propus pentru **art. 28 alin. (2³)**, pentru utilizarea limbajului specific normativ, sintagma „Prevederile de la alin. (2¹), litera b)” se va reda sub forma „**Prevederile alin. (2¹), lit. b)**”.

La **pct. 6**, referitor la introducerea alin. (1¹) după alin. (1) al art. 35 precizăm că alin. (1) al respectivului articol a fost abrogat prin art. II pct. 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra domeniului achizițiilor publice, aprobată cu modificări prin Legea nr. 174/2017. Având în vedere normele de tehnică legislativă potrivit cărora *completarea actului normativ constă în introducerea unor dispoziții noi, cuprinzând soluții legislative și ipoteze suplimentare, exprimate în texte care se adaugă elementelor structurale existente*, recomandăm ca noul alineat să fie introdus după un element structural în vigoare.

29. La art. XXIII, la partea dispozitivă, pentru respectarea uzanțelor redacționale, sintagma „alineatul (9)” se va poziționa după sintagma „cu modificările și completările ulterioare”.

30. La partea dispozitivă a art. XXIV, pentru corectitudinea redactării, prima sintagmă „alineatul (3)” se va elimina.

La **art. XXV**, din același considerent, **partea dispozitivă** se va reda astfel :

„Art. XXV. **La articolul 36 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 10 iulie 2001 cu modificările și completările ulterioare, **alineatul (1)** se modifică și va avea următorul cuprins:

De asemenea, deoarece prin soluția propusă art. 36 nu se modifică în integralitate, marcarea „Art. 36” din debutul textului propus pentru alin. (1) se va elimina.

31. La art. XXVI, partea dispozitivă se va reda astfel :

„Art. XXVI. – La articolul 20 din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, **republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 142 din 20 februarie 2024, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:**”.

La textul propus pentru **art. 20 alin. (8)**, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, recomandăm ca excepția preconizată să fie redată printr-un alineat distinct.

32. La art. XXVII, pentru respectarea unității redacționale în cadrul actelor normative, propunem ca norma prevăzută la alin. (2), să aibă următorul conținut:

„(2) La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, **se abrogă art. 2 alin. (1) din Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, cu modificările și completările ulterioare.**”

33. La art. XXVIII, la partea dispozitivă a pct. 1, deoarece intenția de modificare este redată în partea introductivă, sintagma „se modifică și” se va elimina. Observația este valabilă și pentru partea dispozitivă a pct. 2, precum și pentru partea dispozitivă de la pct. 1 al art. XXXIV.

34. La art. XXIX, în cuprinsul părții dispozitive, pentru completarea informației juridice privitoare la Legea nr. 60/1991, după datele editorialului în care a fost republicat actul normativ, trebuie să fie inserată și mențiunea „cu modificările ulterioare”.

La norma propusă pentru **art. 27¹** din Legea nr. 60/1991, pentru rigoarea reglementării, textul trebuie să debuteze cu sintagma „Prin derogare de la dispozițiile art. 28 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare, contravenientul ...”.

Observația este valabilă și pentru normele propuse la **art. XXX, art. XXXI pct. 2 și la art. XXXIII.**

35. La art. XXX, referitor la norma propusă pentru art. 6¹ din Legea nr. 61/1991, în plus față de observația de la punctul anterior din aviz, semnalăm că trimiterea la dispozițiile „alin. (6)” al art. 2 nu este corectă, întrucât art. 2 nu este alcătuit decât din două alineate.

În măsura în care s-a avut în vedere exceptarea de la aplicare a dispozițiilor art. 2 pct. 6, textul trebuie să fie reformulat, în sensul prevederii exprese a contravențiilor în cazul cărora se derogă de la dispozițiile art. 28 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 în ceea ce privește modalitatea de calcul în cazul aplicării sistemului ablațiunii.

Prin urmare, partea de final a textului ar trebui reformulată, astfel: „...pentru contravențiile aplicate de agentul constator pentru contravențiile prevăzute la art. 2 pct. 1) - 5) și 7) - 36)”.

Precizăm că, în forma propusă, reglementarea va avea ca efect aplicarea, în continuare, în ceea ce privește contravenția prevăzută la art. 2 pct. 6, constând în atragerea de persoane, sub orice formă, săvârșită în localuri, parcuri, pe străzi sau în alte locuri publice în vederea practicării de raporturi sexuale cu acestea spre a obține foloase materiale, precum și indemnul sau determinarea, în același scop, a unei persoane la săvârșirea unor astfel de fapte, a dispozițiilor art. 28 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, potrivit cărora contravenientul poate achita jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ, și nu jumătate din cuantumul amenzii aplicate de agentul constator.

În măsura în care se are în vedere, de fapt, exceptarea de la aplicarea sistemului ablațiunii și a acestei contravenții, art. 6¹ trebuie completat cu un alineat distinct, care să prevadă în mod expres că dispozițiile art. 28 alin. (1) și art. 29 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 nu sunt aplicabile în ceea ce privește contravenția prevăzută la art. 2 pct. 6.

36. La art. XXXI, în cuprinsul părții introductive, este necesară redarea corectă a titlului Legii nr. 333/2003, astfel cum a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 189 din 18 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel: „... privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor”.

37. La art. XXXII, referitor la norma propusă pentru art. 132 din Legea nr. 295/2004, semnalăm că din redactarea propusă nu reiese cu suficientă claritate soluția legislativă preconizată, referitoare la derogarea de la dispozițiile art. 28 alin. (1) teza întâi din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

Se impune, de aceea, reformularea textului, în sensul structurării acestuia în două alineate distincte, potrivit următorului model:

„Art. 132 - Regimul contravențiilor

(1) În măsura în care prezenta lege nu dispune altfel, contravențiilor prevăzute la art. 129 le sunt aplicabile dispozițiile

Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Prin derogare de la dispozițiile art. 28 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare, contravenientul poate achita, în termen de cel mult 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, jumătate din cuantumul amenzii aplicate de agentul constatator pentru contravențiile prevăzute la art. 129”.

38. La art. XXXIII, pentru o completă informare, după anul editorialului în care a fost republicată legea citată, se va insera sintagma „cu modificările și completările ulterioare”.

La textul prevăzut pentru art. 39 alin. (1¹), pentru precizie, recomandăm ca norma de trimitere la „art. 38”, să se realizeze sub forma „art. 38 alin. (1)”.

39. La art. XXXIV, partea introductivă se va reda astfel:

„Art. XXXIV. – Legea nr. 268/2001 privind privatizarea societăților care dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea **Autorității Naționale pentru Administrarea Domeniilor Statului, Pescuit și Acvacultură**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 299 din 7 iunie 2001, **cu modificările și completările ulterioare**, se modifică după cum urmează

40. La art. XXXV, la partea **dispozitivă**, pentru o completă informare, după data Monitorului Oficial în care a fost publicată Ordonanța Guvernului nr. 84/2001 să fie inclusă mențiunea „**aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 372/2002**”.

41. La **partea introductivă a art. XXXVI**, pentru o exprimare adecvată, sintagma „Partea I” se va reda sub forma „Partea I”, iar după prezentarea datelor de identificare a editorialului în care a fost republicat actul de bază, se va introduce sintagma „**cu modificările și completările ulterioare**”.

La **pct. 1**, deoarece intervențiile aduse sunt doar de natura modificării, la partea **dispozitivă** se va elimina sintagma „se modifică și”.

42. La art. XXXVII, **partea dispozitivă** se va reda astfel:

„Art. XXXVII. La **articolul 113 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, alineatele (3) și (3¹) se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

43. La **art. XXXVIII**, deoarece Legea nr. 446/2006 a suferit și intervenții legislative de completare, sintagma „cu modificările ulterioare” se va înlocui cu sintagma „cu modificările și **completările** ulterioare”.

44. La **art. XXXIX alin. (2)**, semnalăm că norma de trimitere la alin. (1) este imprecisă, fiind necesară reconsiderarea acesteia.

45. La **art. XL alin. (1)**, întrucât expresia „și luând în considerare populația comunicată de Institutul Național de Statistică la 1 ianuarie 2024” nu este specifică normelor juridice, recomandăm eliminarea acesteia.

La **alin. (2)**, deoarece actele normative produc efecte de la data intrării lor în vigoare și nu de la publicare, sugerăm ca termenul prevăzut să se raporteze la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Reiterăm observația pentru situațiile similare.

La **alin. (4)**, semnalăm că expresia „prevederilor alin. (3), alin.(6) coroborat cu alin.(7) și alin. (11)” nu asigură precizie normei, motiv pentru care recomandăm reformularea acesteia.

La **alin. (5)**, sintagma „prevederilor alin. (3), alin. (7) și alin. (11)” se va reda sub forma „prevederilor alin. (3), (7) și (11)”.

La **alin. (6)**, pentru rigoarea exprimării, sintagma „precum și instituțiile” se va înlocui cu sintagma „precum și a instituțiilor”.

La **alin. (7) lit. a)**, norma de trimitere se va reda sub forma „numărului de posturi prevăzut la pct. 1 din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010, **aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 13/2011, cu modificările și completările ulterioare**”. În același mod se vor reda și normele de trimitere de la lit. b) și c) pct. i) și ii).

La **lit. b)**, semnalăm că sintagma „prevăzută de lege” este imprecisă, fiind necesară menționarea actului normativ avut în vedere.

La **lit. c)**, semnalăm faptul că nu sunt respectate prevederile art. 49 alin.(2) și (3) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „*o enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei, o altă enumerare și nici alineate noi. Dacă ipoteza marcată cu o literă necesită o dezvoltare sau o explicare separată, aceasta se va face printr-un alineat distinct care să urmeze ultimei enumerări*”.

Cu privire specială pentru **alin. (12)**, și la **art. XLIX** referitor, în special la **alin. (3)**, este necesară revederea textelor, deoarece în actuala redactare se afectează raporturi juridice de muncă *lato sensu* și, prin urmare, dreptul fundamental la muncă.

Sub rezerva celor de mai sus, la **alin. (12) lit. b)**, textul „în condițiile prevăzute de art. 518 și art. 519 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare sau după caz, în condițiile art. 58 - art. 80 din Codul muncii aprobat prin Legea nr. 52/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare” se va înlocui cu formularea „în condițiile prevăzute la art. 518 și **519** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare sau după caz, la art. 58 - 80 din **Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare**”.

46. La art. XLI alin (3), pentru precizia normei se impune ca după sintagma „prevăzute la art. 374² alin. (6)” să fie inserată sintagma „**din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare**”. Observația este valabilă și pentru alin. (6).

La **alin. (6)**, semnalăm că expresia „condițiile prevăzute de prezentul Cod” nu asigură claritate normei, fiind necesară revederea acesteia.

De asemenea, sintagma „Prevederile articolului 493 alin. (1) și (4)” se va reda sub forma „Prevederile **art. 493 alin. (1) și (4) din aceeași ordonanță de urgență**”.

La **art. XLII**, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, **partea dispozitivă** se va reda astfel:

„**Art. XLII. La articolul II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 191/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 1280 din 30 decembrie 2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 348/2023, cu modificările ulterioare, după alineatul (2) se introduc cinci noi alineate, alin. (3) - (7), cu următorul cuprins:**”.

47. La art. XLIII, pentru respectarea regulilor de tehnică legislativă, recomandăm reformularea textului astfel:

„**Art. XLIII. - În aplicarea prevederilor art. 544 alin. (1) lit. e) și art. 546 lit. l) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, cabinetele subsecretarilor de stat și asimilații acestora din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, din cadrul ministerelor și al celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și cabinetele viceprimarilor comunelor, ale orașelor sau ale municipiilor cu o populație sub 10.000 de locuitori, se desființează la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență**”.

48. La **art. XLIV alin. (2)**, sintagma „și/sau completa” se va elimina ca fiind superfluă.

La **alin. (3)**, recomandăm analizarea normei de trimitere la **art. XVII alin. (9)**, respectiv **(8)**, întrucât respectivele alineate nu fac referire la ce se precizează în norma alineatului mai sus menționat.

49. La **art. XLVI**, semnalăm că sintagma „urmărirea modului de îndeplinire a celor dispuse de Inspectoratul de Stat în Construcții, prevăzute în cuprinsul Legii nr. 50/1991” este neclară, motiv pentru care este necesară reformularea textului, în funcție de intenția de reglementare.

De asemenea, expresia „cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare”, prin gradul mare de generalitate, nu conferă precizie și previzibilitate normei, astfel încât este necesar să se indice în mod expres dispozițiile legale vizate a fi aplicabile.

Totodată, deoarece normele de trimitere nu se redau cu menționarea editorialului în care actele normative au fost publicate, expresia „publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 933 din 13 octombrie 2004” trebuie eliminată.

Reiterăm această observație pentru toate situațiile similare din proiect.

50. La **art. XLVI alin. (2)**, partea introductivă se va reda astfel:

„(2) În aplicarea prevederilor **art. 307** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, ale **art. 45¹** din **Legea minelor nr. 85/2003**, cu modificările și completările ulterioare și a procedurii prevăzute la **alin. (1)** autoritățile administrației publice locale au dreptul:”.

51. La **art. XLIX alin. (3) lit. b)**, expresia „în condițiile prevăzute de **art. 518** și **art. 519** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare sau după caz, în condițiile **art. 58 - art. 80** din Codul muncii aprobat prin **Legea nr. 53/2003**, republicată, cu modificările și completările ulterioare” se va înlocui cu sintagma „în condițiile prevăzute la **art. 518 și 519** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare sau după caz, la **art. 58 - 80** din **Legea nr. 53/2003**, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.

52. La **art. LII alin. (2)**, după titlul actului normativ citat se va insera sintagma „aprobată cu modificări și completări prin **Legea nr. 246/2010**”, iar referirea la editorial se va elimina.

53. La **LIII lit. b)**, semnalăm că **art. VIII** din norma de trimitere cuprinde intervenții legislative asupra Ordonanței de urgență a

Guvernului nr. 77/2011. Observația este valabilă și pentru situația asemănătoare de la lit. c).

La lit. e), pentru o informare completă, după titlul ordonanței de urgență citate, se va insera sintagma „aprobată prin Legea nr. 104/2025”.

54. La art. LIV alin. (1), precizăm că, în cazul exceptării, aceasta operează în cadrul aceluiași act normativ, spre deosebire de derogare, care operează de la un act normativ la altul.

Pe cale de consecință, sintagma „Prin excepție de la prevederile alineatului (1) al articolului 14” va fi înlocuită cu sintagma „Prin derogare de la prevederile art. 14 alin. (1)”.

De asemenea, referirea la editorialul menționat se va elimina.

Totodată, semnalăm că norma de trimitere la art. 25 este imprecisă, fiind necesar a se menționa dacă se are în vedere aceeași lege, sau un alt act normativ.

55. La art. LIV alin. (1) referitor la textul preconizat pentru **alin. (1) al art. 14** din Legea-cadru nr. 153/2017, pe de o parte precizăm că, prin stabilirea cuantumului indemnizației de doctor la suma preconizată, cunoștințele și activitatea persoanelor vizate sunt duse în derizoriu, nefiind respectat principiul egalității de tratament în expresia sa din art. 6 lit. d) din Legea-cadru nr. 153/2017, principiul importanței sociale a muncii, potrivit căruia **salarizarea personalului din sectorul bugetar se realizează în raport cu responsabilitatea, complexitatea, riscurile activității și nivelul studiilor.**

Pe de altă parte, dat fiind că formularea „și dacă are prevăzute în fișa postului un set de atribuții obiective și cuantificabile care să permită verificarea lunară a modului în care activitatea acestuia este valorificată în mod suplimentar” imprimă măsurii propuse un caracter arbitrar, este necesară eliminarea acesteia, redactarea propusă neîndeplinind condiția previzibilității normei și încălcând astfel prevederile art. I alin. (5) din Constituție sub aspectul principiului legalității.

Formulăm observația și deoarece **stabilirea lunară a indemnizației pentru titlul științific de doctor, ca de altfel, a oricărui element (venit/drept) salarial, printr-o verificare lunară a îndeplinirii unor atribuții stabilite prin fișa postului, și nu pe baza unor dispozițiilor legale concrete care prevăd cuantumul salariilor de bază, al sporurilor, compensațiilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor aferente, aplicabile pe toată durata de acțiune a normelor, fără intermitențe, conduce la imposibilitatea previzionării venitului total lunar, dar și a celui anual, încălcând prevederile art. I alin. (3) din Legea fundamentală, sub aspectul principiului securității**

juridice și al speranței (așteptării legitime). Curtea Constituțională statuează la paragraful nr.19 din Decizia nr.328/2020 că **„Principiul speranței legitime este indisolubil legat de statul de drept. În virtutea acestui principiu, organele statului sunt obligate să acționeze în conformitate cu dispozițiile legale și să respecte speranțele legitime întemeiate pe prevederile legale în vigoare, indivizii putând conta pe previzibilitatea normelor legal adoptate și fiind astfel în măsură să își planifice viitorul în contextul drepturilor conferite de aceste dispoziții”**.

Semnalăm că formularea „dacă își desfășoară activitatea în domeniul pentru care deține titlul”, este suficientă și respectă condiția previzibilității, necesitatea și utilitatea cunoștințelor dobândite prin studii doctorale pentru un anumit domeniu de activitate rezultând chiar din titlul științific de doctor.

Totodată, eliminarea este necesară, pentru respectarea principiului ierarhiei actelor normative, întrucât **toate drepturile de natură salarială** pentru activități desfășurate în sectorul bugetar, conform art. 6 lit. a) din Legea-cadru nr.153/2017, se **stabilesc prin norme juridice de forța legii**, însă actul prin care se constată îndeplinirea sau neîndeplinirea obiectivelor stabilite prin fișa postului este un act individual, și nu un act normativ. Art. 6 lit. a) dă expresie prevederilor constituționale cuprinse la art. 1 alin. (5) coroborate cu prevederile art. 73 alin.(3) lit. p), dat fiind că salariul (drepturile de natură salarială) constituie unul dintre elementele fundamentale ale oricărui raport juridic de muncă, în sectorul bugetar acesta nefiind negociat contractual, ci stabilit prin lege organică, iar **derogarea de la normele legii organice nu se poate face decât tot prin norme de natura legii organice, și nu prin acte administrative individuale**.

Un argument în plus în sprijinul propunerii de eliminare rezultă tot din prevederi constituționale, interpretate prin jurisprudența Curții Constituționale și coroborate cu principiul ierarhiei actelor normative, și vizează necesitatea stabilirii prin norme de natura legii organice a elementelor intrinseci ale anumitor raporturi juridice specifice de muncă (în acest caz, salariul lunar), deoarece acestea se nasc în temeiul legii organice care le prevede, și nu dintr-un contract sau act administrativ — avem în vedere, spre exemplu, art. 73 alin.(3) lit. j), pentru funcționarii publici și art. 73 alin. (3) lit. l) coroborat cu art. 125 și 132 din Constituție pentru magistrați și alte categorii profesionale asimilate legal acestora. Prin urmare, **derogarea de la prevederi ale legilor organice nu se poate face decât tot prin norme de natura legii organice, și nu prin acte administrative individuale**.

Precizăm că, potrivit art. 7 lit. e) din Legea-cadru nr.153/2017, *„salariul lunar cuprinde salariul de bază ori, după caz, indemnizația lunară sau indemnizația de încadrare, compensațiile, indemnizațiile, sporurile, adaosurile, primele, premiile, precum și celelalte elemente ale sistemului de salarizare corespunzătoare fiecărei categorii de personal din sectorul bugetar”*.

Curtea Constituțională a statuat în **Decizia nr. 818/2017** că **„statutul funcționarilor publici** face parte dintre materiile rezervate legii organice, iar potrivit art.73 alin. (3) lit. p) din Constituție, regimul general al raporturilor de muncă face obiectul unei reglementări distincte, de asemenea, prin lege organică. Astfel, statutul juridic al funcționarului public se întemeiază pe un regim juridic statutar, reglementat prin lege organică, și care este distinct de regimul juridic contractual, al raporturilor de muncă al celorlalți salariați, întemeiat pe contractul individual de muncă și reglementat prin Legea nr. 53/2003 - Codul muncii” (paragraful 13). De asemenea, la paragraful 14 s-a statuat că „evaluarea activității și a conduitei unui funcționar public ține de statutul acestuia și, prin urmare, trebuie reglementată, potrivit art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, prin lege organică”.

De asemenea, în jurisprudența Curții Constituționale s-a stabilit, „cu valoare de principiu, că reglementarea statutului judecătorilor și procurorilor trebuie să se realizeze prin lege organică. Astfel, prin Decizia nr.474 din 28 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.590 din 3 august 2016, par.28, Curtea a reținut următoarele: conținutul normativ al art. 125 alin. (2) din Constituție se subsumează celui al art. 73 alin. (3) lit. l) din Constituție, acest din urmă text constituțional cuprinzând toată sfera de relații sociale privitoare la justiție, respectiv organizare, funcționare, statut. (...) Mai mult, (...) ținând cont de jurisprudența sa în materia reglementării, **prin acte cu caracter inferior legii**, a aspectelor esențiale ce țin de statutul unor categorii de personal pentru care Constituția impune adoptarea unei legi organice, Curtea a constatat că, a fortiori, în situația magistraților, al căror statut este consacrat la nivel constituțional în art.125 (Statutul judecătorilor) și în art.132 (Statutul procurorilor), **elementele esențiale** referitoare la **încheierea, executarea, modificarea**, suspendarea și încetarea **raportului juridic de muncă** al acestora trebuie reglementate prin lege, iar nu printr-un act cu forță inferioară acesteia”.

În acest context, precizăm că **stabilirea modalității de evaluare a gradului de îndeplinire a atribuțiilor** stabilite pentru un funcționar public sau magistrat în vederea valorificării titlului științific de doctor și a acordării lunare a indemnizației aferente **presupune evaluarea**

activității acestuia și trebuie stabilită prin lege organică, nu printr-un act individual, fișa postului.

Pe de altă parte, semnalăm că stabilirea, chiar și prin lege, pentru deținătorii titlului de doctor a unui set de atribuții obiective și cuantificabile care să permită verificarea lunară a modului în care în activitatea acestuia este valorificat titlul științific de doctor în mod suplimentar în domeniul pentru care este deținut, atribuții a căror îndeplinire să fie evaluată lunar, este practic imposibilă, deoarece un specialist într-un domeniu, care deține și titlul de doctor folosește pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu **toate cunoștințele** dobândite pe parcursul formării universitare, postuniversitare sau continue, neputând fi separate cunoștințele și abilitățile atestate prin titlul de doctor, de cele dobândite prin alte modalități de formare.

O astfel de măsură nu ține cont de faptul că toate cunoștințele acumulate cu prilejul urmăririi studiilor de doctorat, verificate prin examene și concretizate prin acordarea titlului științific de doctor, prezintă utilitate pentru angajator, dacă persoana își desfășoară activitatea în domeniul pentru care deține titlul, în sensul că, de fiecare dată când își va aduce la îndeplinire obligațiile de serviciu, respectiva persoană va avea o viziune mai amplă și aprofundată asupra lucrărilor repartizate/activităților efectuate, incluzând consecințele presupuse de acestea, folosindu-se, încă din faza de analiză, de cunoștințele de specialitate dobândite și contribuind la realizarea cu celeritate și de o manieră mai argumentată/eficace a atribuțiilor stabilite prin acte normative pentru instituția/autoritatea publică angajatoare.

Drept consecință a celor expuse *supra*, propunem fie revederea, fie eliminarea textului.

56. La art. LVI alin. (2), pentru rigoarea exprimării, sintagma „fără afectarea persoanelor” se va înlocui cu sintagma „fără afectarea drepturilor persoanelor”.

De asemenea, semnalăm că sintagma „la data adoptării actului normativ” nu asigură precizie normei, prin urmare recomandăm menționarea expresă a actului avut în vedere. În situația în care se are în vedere actul normativ prin care se aduc intervenții legislative asupra Legii nr. 223/2015 recomandăm ca după sintagma „actului normativ” să fie inserată sintagma „prin care se aduc intervenții legislative asupra legii respective”.

57. La art. LIX alin. (1), textul se va reda astfel:

„Art. LIX - (1) La articolul 6 alineatul (7) din Hotărârea Guvernului nr. 1.571/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor aferente sectoarelor vegetal și zootehnic

din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, finanțate din Fondul european de garantare agricolă și de la bugetul de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 1275 din 30 decembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare, **litera b)** se abrogă.”.

58. La art. LX lit. a), textul va avea următoarea redactare:

a) art. I pct. 14, 15 și 23 și art. VIII pct. 3 care intră în vigoare la data de 1 a următoarei luni calendaristice calculate la 5 luni de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență;

La **lit. b),** sintagma „în Monitorul oficial al României” se va elimina, observația fiind valabilă și pentru lit. c).

La **lit. c),** din considerente de redactare, sintagma „art. VIII pct. 1 - 2, 5 și 6, art. IX și art. XXIX – art. XXXIV” se va reda sub forma „art. VIII pct. 1, 2, 5 și 6, art. IX și art. XXIX – XXXIV”.

59. Din interpretarea art. LX, reiese că se intenționează intrarea în vigoare a art. V (consacrat modificărilor și completărilor aduse Codului fiscal) la data publicării ordonanței de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea I, fără ca prin proiect să fie prevăzută norma derogatorie de la dispozițiile art. 4 alin. (3) din Codul fiscal.

60. Observații la anexa nr. 1:

La **art. 3 alin. (1),** pentru precizia normei, propunem revederea textului care trimite la „art. 11 alin. (2) lit. d)” cu precizarea actului normativ la care se referă; de asemenea, pentru rigoarea redactării, propunem eliminarea sintagmei „la prezentul cod”.

La **art. 4 alin. (1),** din același considerent, propunem ca după trimiterea la „art. 389” să fie inserată sintagma „**din prezentul cod**”.

La **art. 6 alin. (3),** pentru rigoarea redactării, propunem ca sintagma „potrivit alin. (1)” să fie scrisă sub forma „potrivit **dispozițiilor** alin. (1)”.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

La **art. 8 alin. (2),** pentru claritatea normei, propunem introducerea sintagmei „**raporturilor de serviciu**” după formularea „de la data încetării, suspendării sau modificării”.

La **art. 9 alin. (5),** din același considerent mai sus arătat, propunem ca în loc de „condițiile alin. (3)” să fie scris „condițiile **prevăzute la alin. (3)**”.

La **art. 10,** având în vedere că este alcătuit dintr-un singur alineat, se va elimina marcajul „(1)”.

Reiterăm observația și pentru **art. 34.**

La **art. 11 alin. (2),** pentru fluenta normei, propunem ca sintagma „15 zile de la finalizare” să fie redată sub forma „15 zile de la **data finalizării**”.

Această observație este valabilă, în mod corespunzător pentru toate cazurile similare.

La **art. 13, pct. I**, pentru uzitarea unui limbaj juridic consacrat, propunem eliminarea abrevierii „etc.” din ultimul rând din tabel.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

Totodată, semnalăm faptul că în **tabelul de la pct. I** nu a fost marcată și **Secțiunea 1**, marcate fiind doar „Secțiunea 2” și „Secțiunea 3”.

În **tabel, rândul doi**, pentru corectitudinea redactării, propunem ca în loc de „înalțului funcționarului public evaluat” să fie scris „înalțului **funcționar** public evaluat”.

Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, propunem ca în loc de „Secțiunea 2” să fie scris „Secțiunea **a 2-a**”.

Formularea este valabilă pentru toate cazurile asemănătoare.

La **art. 14 alin. (5)**, din considerente redactare, propunem reformularea trimiterii la „teza I”, întrucât nu este proprie stilului actelor normative.

La **art. 16 alin. (1) lit. b)**, din aceleași considerente, propunem eliminarea expresiei „de la” din fața trimiterii la „lit. a)”.

La **art. 17 alin. (3)**, pentru precizia normei, propunem revederea trimiterii la „**art. 15 alin. (1) lit. b)** din prezenta anexă”, având în vedere că respectivul alineat nu este alcătuit din litere.

La **art. 19 alin. (12)**, pentru precizia normei, propunem ca în loc de „art. 32 alin. (2) pct. III din anexa nr. 8” să fie scris „art. 31 alin. (2) pct. III din anexa nr. 8”.

Observația este valabilă și pentru **art. 21 alin. (1)**.

La **art. 26 alin. (2)**, pentru uzitarea unui limbaj juridic consacrat, propunem ca debutul acestui alineat să fie reformulat astfel:

„(2) Prin excepție de la **prevederile alin. (1)**...”

La **art. 30 alin. (4)**, în legătură cu norma de trimitere la „alin. (2) lit. a) și b)”, luând în considerare faptul că respectivul alineat este alcătuit doar din cele două enumerări, propunem ca referirea să se facă doar la „**alin. (2)**”.

La **alin. (5) lit. b)**, pentru rigoarea redactării, marcarea să se facă astfel: „**b)**”.

La **art. 31 alin. (1)**, cu privire la textul „interviului prevăzut la art. 28”, având în vedere că modalitatea de desfășurare a interviului este reglementată la art. 29, propunem revederea normei de trimitere.

La **alin. (3)**, pentru unitatea terminologică, propunem ca după sintagma „funcționarul public” să fie inserat termenul „**debutant**”.

La **art. 32 alin. (1)**, pentru precizie, este necesară revederea trimiterii la „art. 29 alin. (5) din prezenta anexă”, întrucât respectivul articol nu are cinci alinate.

La **art. 34**, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, propunem ca marcarea enumerărilor să se facă și prin identificarea primei subdiviziuni „raport de evaluare...” ca **lit. a)**; prin urmare ultimele literele a) și b) vor deveni **lit. b) și c)**.

La **pct. III, în tabel, ultimul rând**, este de analizat dacă în loc de „Semnătura funcționarului public evaluat” nu ar trebui să scrie „Semnătura funcționarului **evaluator**”, având în vedere că supra ayem „Numele și prenumele evaluatorului”, iar funcționarul public evaluat semnează pe penultimul rând.

61. Observații la anexa nr. 2:

La **art. 5** se va elimina expresia „din anexa nr. 6² la prezentul cod”, fiind superfluă în context.

62. Observații la anexa nr. 3:

La **art. 1 alin. (2) lit. d)**, pentru unitate în redactare, expresia „din Codul administrativ” se va reda „**din prezentul cod**”; de asemenea, la **lit. g)**, pentru precizia normei, se va arăta actul normativ la care se face trimitere în sintagma „prevăzuți la alin. (2) și alin. (3)”; în cazul în care observația se va prelua, este necesar, din considerente de redactare, ca expresia „alin. (2) și alin. (3)” să fie redată „**alin. (2) și (3)**”.

La **art. 8 alin. (5)** semnalăm că expresia „din prezenta anexă” este redată de **două ori**.

La **art. 10 alin. (2)**, pentru un acord gramatical corect, **lit. f) și h)** vor debuta cu verbul la persoana a III plural, respectiv „stabilesc” și „transmit”.

La **art. 11 lit. b)**, pentru precizia normei, după trimiterea la „art. 2 alin. (2) și (3)” se va introduce expresia „din prezenta anexă”; de asemenea, sugerăm revederea normei de trimitere la „art. 10 și 11” în sensul precizării actului normativ la care se face referire.

PRESEDINTE
Florian VORDACHE

București
Nr. 157/25.02.2026